

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΑΘΗΝΑΣ
URBAN INTERVENTIONS IN ATHINA'S STREET,
ATHENS GREECE
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΙΟΥΛΙΟΣ 2017

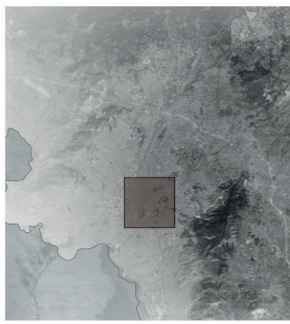

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΣΟΦΙΑ ΚΡΑΒΑΡΗ
ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: ΚΩΣΤΑΣ
ΜΩΡΑΪΤΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΣΙΛΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ

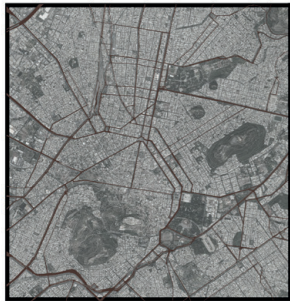
Αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής εργασίας αποτελεί η διατύπωση πολεοδομικής πρότασης η οποία στοχεύει στην αναζωογόνηση της οδού Αθηνάς και της ευρύτερης περιοχής του κέντρου της Αθήνας.

Βασική αφορμή αποτέλεσε η βιωματική εμπειρία του ιστορικού κέντρου της Αθήνας και ειδικότερα η διαπίστωση πως η οδός Αθηνάς αποτελεί ένα διακριτό όριο μεταξύ του ανατολικού και του δυτικού κέντρου.

2

3

4

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Ιστορικά, η οδός Αθηνάς εμφανίζεται στο Νέο Σχέδιο Πόλης το 1832. Ενδιαφέρον έχει ότι το βόρειο τμήμα της εντάσσεται στη νέα πόλη ενώ το νότιο διασχίζει βίαια τον παλιό αστικό ιστό.

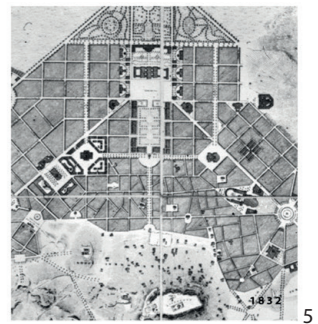
Εμπορικές χρήσεις αναπτύσσονται αρχικά στα δυτικά και στη συνέχεια κατά μήκος του άξονα. Σταδιακά η Αθηνάς μετατρέπεται σε πολυσύχναστη ανοιχτή εμπορική οδό, ήδη όμως αποτελεί διακριτό γραμμικό όριο της δυτικής και ανατολικής πόλης.

Τα κτίσματα που κατασκευάζονται επί της οδού ακολουθούν ένα συγκεκριμένο μοτίβο: εμπορικές χρήσεις στο ισόγειο ενώ στον όροφο στεγάζονται οι κατοικίες των εμπόρων.

Μετά τη μικρασιατική καταστροφή εμφανίζονται υπαίθριοι μικροπωλητές, κυρίως στο νότιο τμήμα, το οποίο αναπτύσσεται εντονότερα και αρχίζουν να εμφανίζονται χρήσεις αναψυχής.

Οι σταθμοί «Μοναστηράκι» και «Ομόνοια» εγκαινιάζονται το 1895 και το 1930 αντίστοιχα ευνοώντας τον υπερτοπικό χαρακτήρα της περιοχής.

Τέλος του 20ου αιώνα κατεδαφίζονται αρκετά νεοκλασικά ώστε να κατασκευαστούν πολυώροφα κτίρια γραφείων και αποθηκών.

5

6

7

8

9

10

11

12

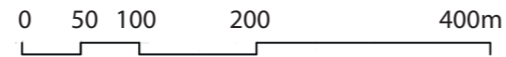
13

14

Η σημερινή εικόνα της οδού παρουσιάζει έντονη εμπορική δραστηριότητα, στοιχεία εγκατάλειψης και συνεχούς μεταβλητότητας.

ΧΑΡΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΧΡΗΣΕΩΝ | ΙΣΟΓΕΙΑ

εμπόριο υπερτοπικό	αναψυχή
εμπόριο τοπικό	υπηρεσίες
εκπαίδευση	κατοικία
πολιτισμός	κέντρα υγείας
χωρίς χρήση	υπό κατασκευή

Χάρτης χρήσεων των ισογείων. Παρατηρείται μία έντονη εμπορική δραστηριότητα υπερτοπικού χαρακτήρα κατά μήκος του άξονα, ενώ εντοπίζονται και διάσπαρτες χρήσεις αναψυχής οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά. Ταυτόχρονα είναι σαφές ότι ανατολικά της οδού κυριαρχούν οι υπηρεσίες ενώ δυτικά οι κατοικίες. Το είδος του εμπορίου που αναπτύσσεται ανατολικά και δυτικά, υπερτοπικό και τοπικό αντίστοιχα, επηρεάζει ριζικά τις περιοχές.

ΧΑΡΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

0 50 100 200 400m

ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΧΡΗΣΕΩΝ | ΟΡΟΦΟΙ

εμπόριο υπερτοπικό	αναψυχή
εμπόριο τοπικό	υπηρεσίες
εκπαίδευση	κατοικία
πολιτισμός	κέντρα υγείας
χωρίς χρήση	υπό κατασκευή

Χάρτης χρήσεων ορόφων. Κυριαρχούν οι κλειστοί χώροι, στοιχείο που αποτελεί την πιο έντονη διαφορά μεταξύ των χρήσεων των ορόφων και των ισογείων. Οι περισσότεροι από αυτούς τους κενούς χώρους λειτουργούσαν ως γραφεία ή αποθήκες. Και σε αυτό το χάρτη εντοπίζεται διαφορά μεταξύ του ανατολικού και του δυτικού τμήματος. Επιπλέον, στο βορειοδυτικό τμήμα παρατηρείται μία σημαντική συγκέντρωση κενών χώρων, γεγονός που δημιουργεί ένα αίσθημα ανασφάλειας στον πεζό.

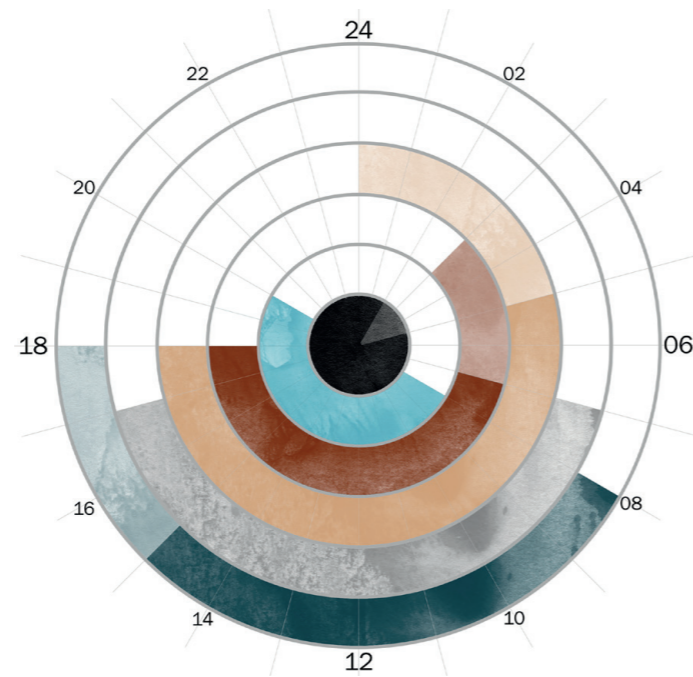

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΩΡΑ

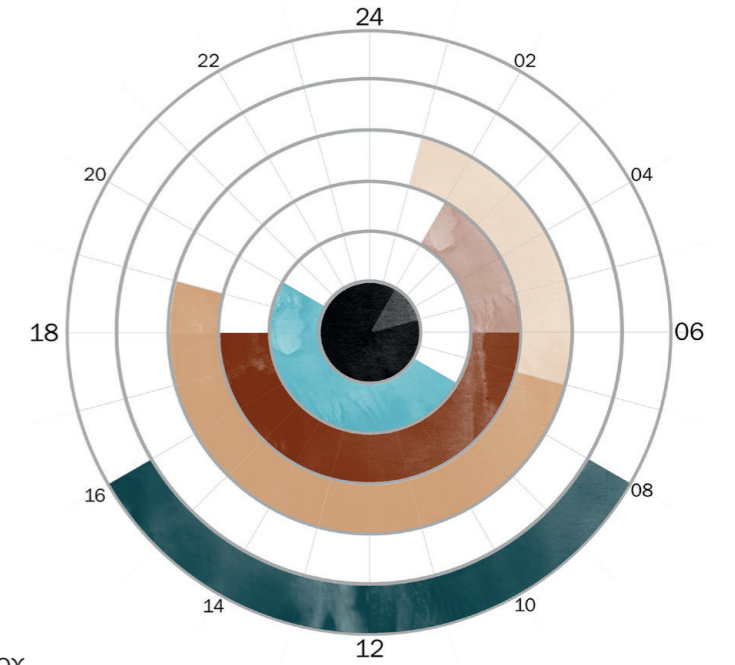
Στα διαγράμματα καταγράφονται κατά τη διάρκεια της μέρας πότε λειτουργούν οι χρήσεις που εντοπίζονται στην οδό. Με βάση αυτά τα στοιχεία, αντιλαμβανόμαστε ότι αρκετές χρονικές περιόδους, δηλαδή τις απογευματινές ώρες από Δευτέρα ως Σάββατο και τις περισσότερες ώρες την Κυριακή, δεν εντοπίζονται χρήσεις στην οδό Αθηνάς σε λειτουργία, ικανές να αποτελέσουν στάση για τον πεζό.

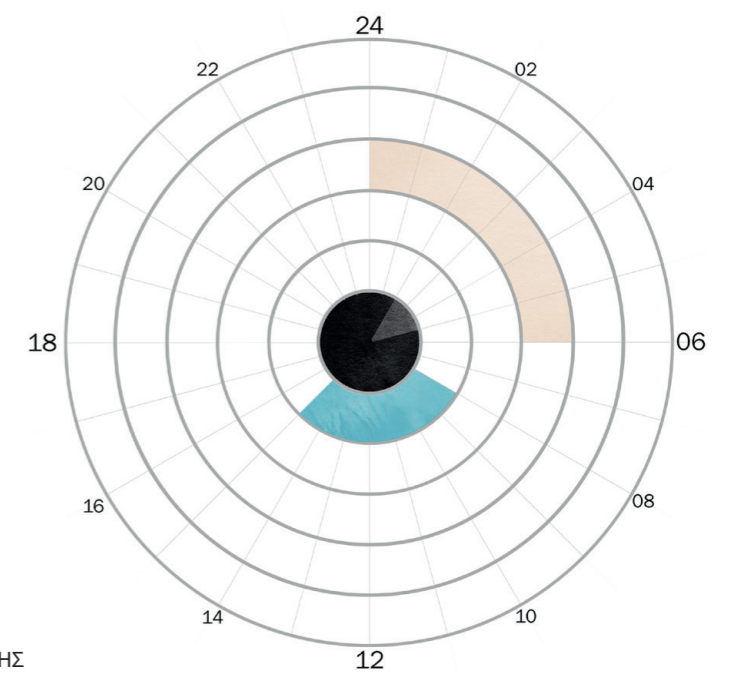
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

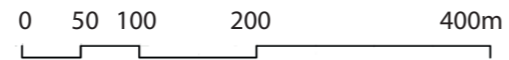
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΑΒΒΑΤΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

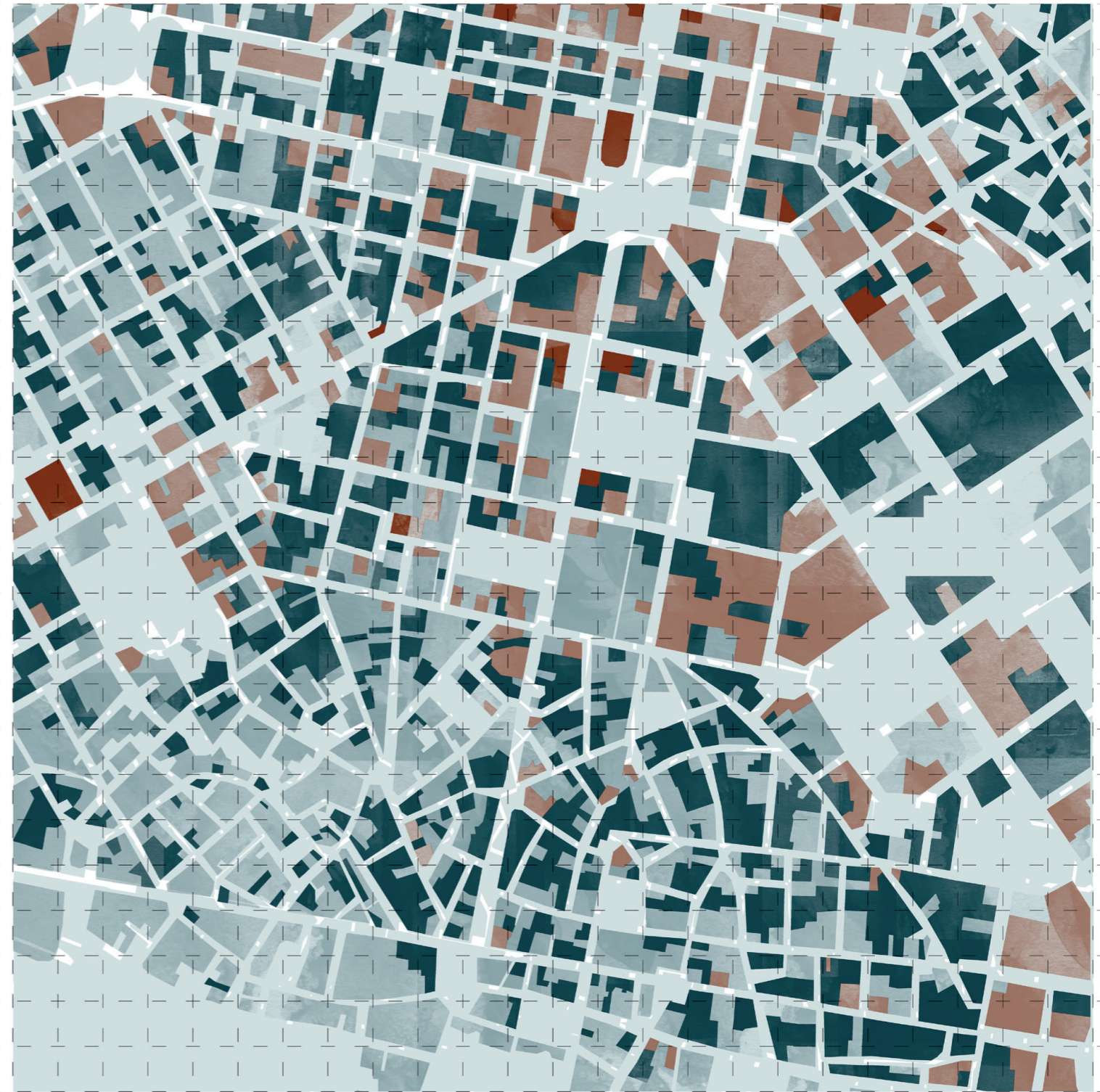
ΧΑΡΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΧΑΡΤΗΣ ΠΛΗΘΟΥΣ ΟΡΟΦΩΝ

- 1-3 όροφοι
- 4-6 όροφοι
- 7-9 όροφοι
- 9+ όροφοι

Χάρτη πλήθους ορόφων. Ενδιαφέρον έχει πως στο νοτιοδυτικό τμήμα κυριαρχούν οι κατασκευές 1-3 ορόφων ενώ από το κέντρο και ανατολικά βλέπουμε πως το πλήθος ορόφων αυξάνεται σημαντικά.

ΧΑΡΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Χάρτης παραβατικότητας. Ο χάρτης αυτός διαρθρώνεται με βάση στοιχεία της αστυνομίας αλλά και προσωπικές καταγραφές. Παρατηρείται ότι η πλειοψηφία κρουσμάτων εγκληματικότητας εντοπίζεται δυτικά της οδού Αθηνάς.

Είναι πλέον σαφές, συνδυάζοντας τα στοιχεία και των υπόλοιπων χαρτών ανάλυσης, πως η Αθηνάς λειτουργεί ως διακριτό όριο μεταξύ του ανατολικού και του δυτικού τμήματος. Η πιο σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο τμημάτων είναι το αίσθημα ανασφάλειας για τον πεζό που παρατηρείται σε όλο το δυτικό τμήμα αν εξαιρέσουμε την περιοχή του Ψυρρή.

0 50 100 200 400m

ΧΑΡΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- παρεμπόριο
- πορνεία
- κλοπές
- ναρκωτικά

ΧΑΡΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Χάρτης κίνησης πεζών. Εντοπίζονται διάσπαρτοι πεζόδρομοι που σε συνδυασμό με το πλήθος στοών, ευνοούν την κίνηση του πεζού και κατ' επέκταση την ανάπτυξη του εμπορίου.

Το πρώτο εξάμηνο του 2017 δίνονται σε χρήση νέοι πεζόδρομοι στην περιοχή (όπως σημειώνονται στο χάρτη) γεγονός που τονίζει την ανάγκη αύξησης του χώρου που κινείται ο πεζός.

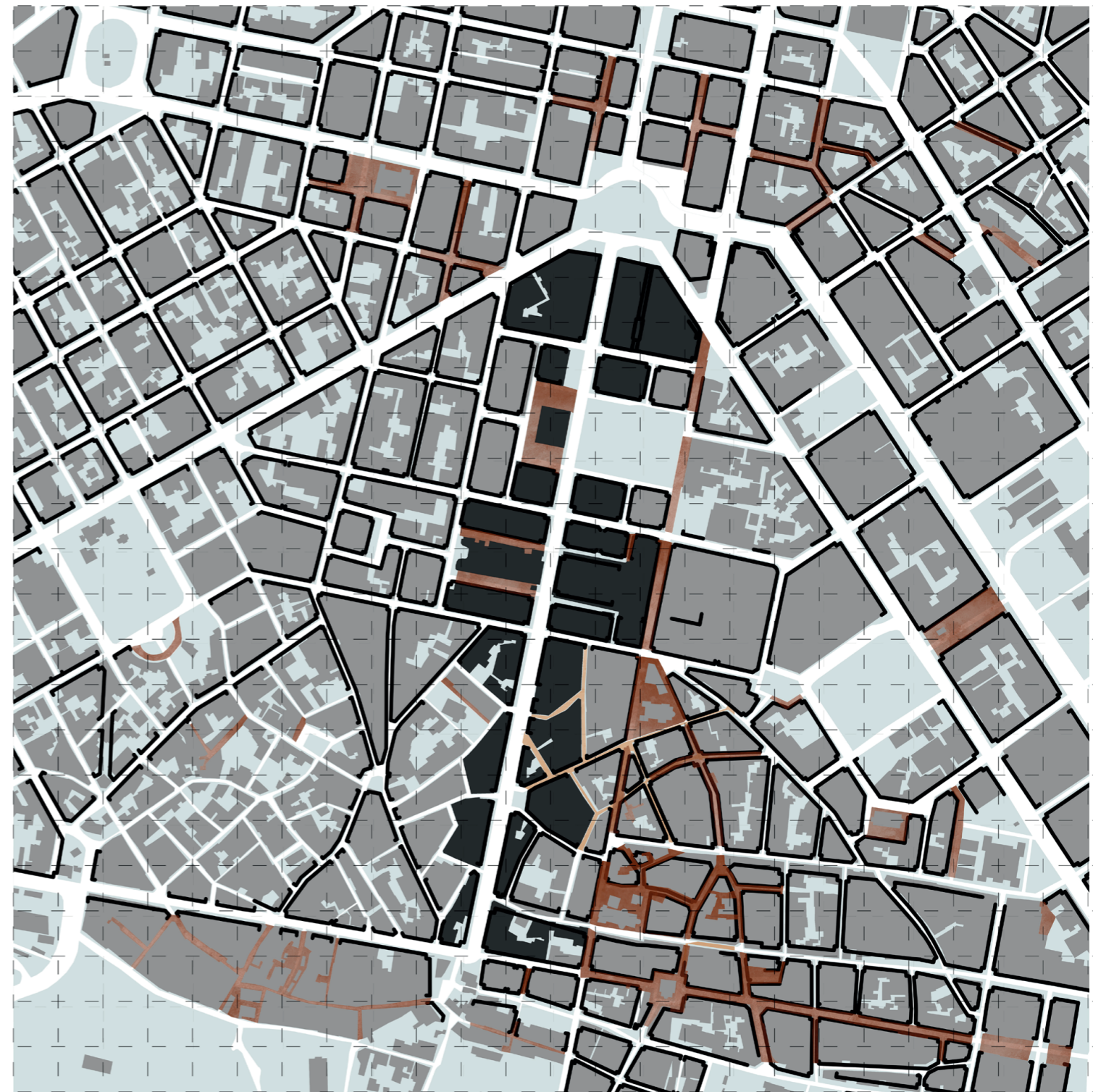

ΧΑΡΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΖΩΝ

στοές

πεζόδρομοι

νέοι πεζόδρομοι

ΧΑΡΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Χάρτης κυκλοφορίας. Σημαντικό είναι να σημειωθεί πως η οδός Αθηνάς είναι δρόμος διπλής κατεύθυνσης σε όλο το μήκος της, στοιχείο που ευνοεί τον ιδιαίτερο εμπορικό της χαρακτήρα, καθώς απαραίτητη είναι η συχνή ανατροφοδότηση.

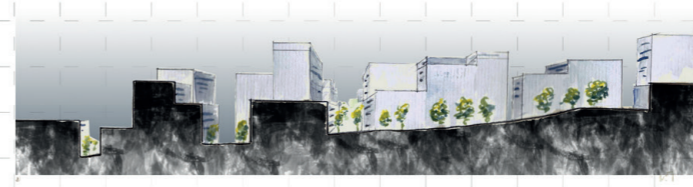
0 50 100 200 400m

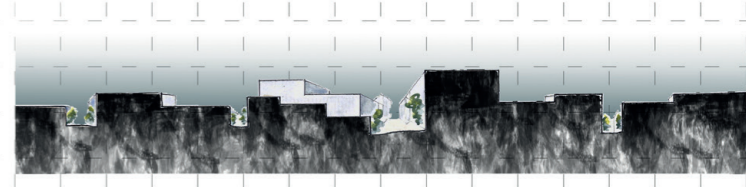
ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ

Στο χάρτη εντοπίζονται κάποιες μικρές δυνατότητες εκτόνωσης, που όμως είναι σαφές ότι δεν επαρκούν.

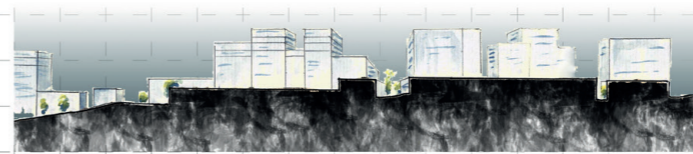
Στο διάγραμμα σημειώνονται οι θέσεις των τομών. Με τις αλληπάλληλες τομές κάθετα στον άξονα της οδού και τα αναπτύγματα παρουσιάζεται η ανάπτυξη του δομημένου χώρου καθ' ύψος. Διαπιστώνεται και εδώ πως ο δομημένος χώρος είναι ιδιαίτερα πυκνός χωρίς να προσφέρει επαρκείς χώρους εκτόνωσης.

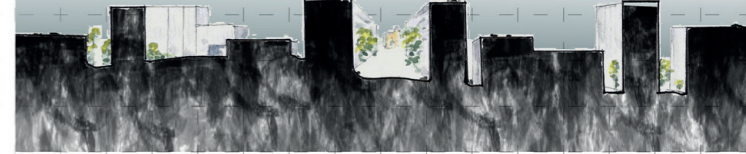
στίσιο τομής γ-γ

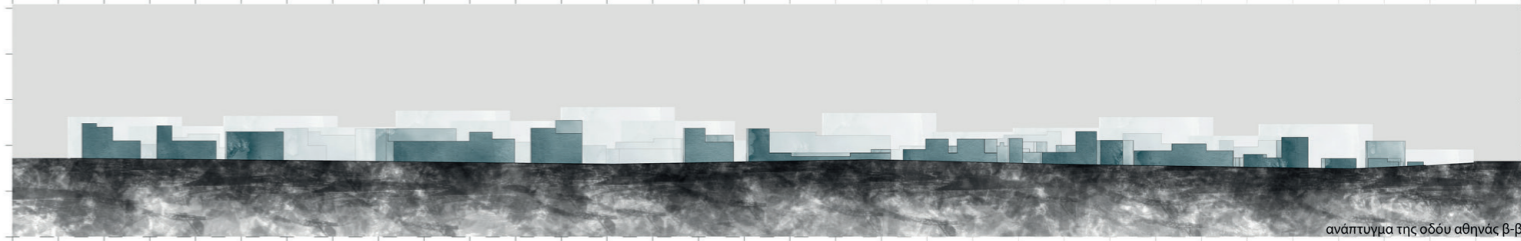
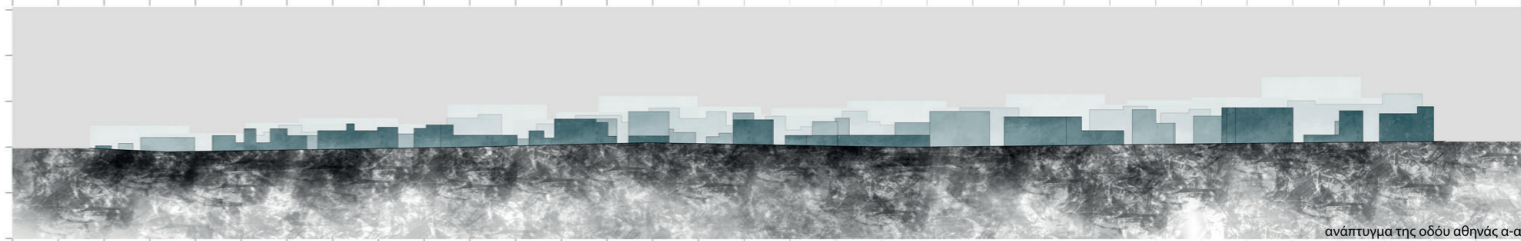
στίσιο τομής ε-ε

στίσιο τομής δ-δ

στίσιο τομής στ-στ

ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Κατά μήκος της οδού Αθηνάς εντοπίζονται αρκετά νεοκλασικά κτίσματα με ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον αλλά και πιο σύγχρονες κατασκευές με σαφείς επιρροές από το μοντέρνο κίνημα.

Στο χάρτη σημειώνονται επίσης οι χώροι χωρίς χρήση σε ισόγεια και ορόφους στον άξονα της οδού.

15

Δημαρχείο Αθηνών

16

Δημαρχείο Αθηνών

17

Δημαρχείο Αθηνών

18

Βαρβάκειος Αγορά Αθηνών

19

Οικία Α. Κατσανδρή

Ξενοδοχείο «Μέγας Αλέξανδρος». Οικοδομείται το 1889 σύμφωνα με τα σχέδια του αρχιτέκτονα Ernst Ziller (1837-1923). Εγκαινιάζει μαζί με το «Μπάγκειον» μία νέα εποχή για τα ξενοδοχεία της πρωτεύουσας από πλευράς μεγέθους και ύψους. Αρχικά κατασκευάζονται τρεις όροφοι και μετά το 1920 προστίθεται ο τέταρτος όροφος.

Κτίριο διοίκησης ΗΣΑΠ. Χτίζεται πάνω από τον παλιό Σταθμό Ομονοίας ο οποίος λειτουργούσε από το 1895 στο σημείο συμβολής των οδών Αθηνάς και Λυκούργου.

Δημαρχείο Αθηνών. Η κατασκευή του πραγματοποιείται επί δημαρχίας Κυριακού το 1871 με βάση τη μελέτη του Παναγιώτη Κάλκου (1810-1878). Πρόκειται για δώροφο οικοδόμημα με αυστηρό νεοκλασικό ύφος. Τη δεκαετία του 1930 προστίθεται ο τρίτος όροφος.

Ξενοδοχείο «Ολυμπιάς». Χαρακτηριστικό δείγμα ενός μεταβατικού μοντερνισμού, όπου κυριαρχεί η αφαίρεση, σε συνδυασμό με βυζαντινά αισθητικά στοιχεία. Επισκευάζεται το 1959.

Βαρβάκειο Λύκειο (κατεδαφισμένο) - Φρουταγορά. Κατασκευάζεται τη δεκαετία του 1850 σύμφωνα με τα σχέδια του αρχιτέκτονα Παναγιώτη Κάλκου (1810-1878) σε αυστηρό νεοκλασικό ύφος. Η λειτουργία του ως σχολείο διακόπτεται το 1915 για να συνεχιστεί μετά τον πόλεμο. Το κτίριο κατεδαφίζεται το 1955.

Οικία Α. Κατσανδρή. Οικοδομείται το 1878 ακολουθώντας τις υποδείξεις του αρχιτέκτονα Ernst Ziller (1837-1923). Το ισόγειο λειτουργεί ως εμπορικό κατάστημα ενώ στον όροφο στεγάζεται κατοικία.

Δώροφο κτίσμα του 1900 με στοιχεία όψιμου κλασικισμού. Αρχικά φιλοξενεί εμπορικά καταστήματα στο ισόγειο και κατοικία στον όροφο.

Ναός Αγίας Κυριακής. Η μονόκλιτη βασιλική κατασκευάζεται τα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Οι τοιχογραφίες του ναού είναι μεταγενέστερες και διακρίνονται για την ιδιαίτερη τεχνοτροπία τους.

Κτίριο της δεκαετίας του 1920 με χαρακτηριστική αυστηρή μορφολογία στα στοιχεία της όψης του.

Κτίσμα με ενδιαφέρουσα διακόσμηση στο πνεύμα του εκλεκτικισμού της Beaux-Arts που συνδυάζει μοτίβα που εντάσσει ο Ernst Ziller (1837-1923) στις κατασκευές του.

χώροι χωρίς χρήση

ισόγεια

όροφοι

Ξενοδοχείο «Μπάγκειον». Τετραώροφο ξενοδοχείο που οικοδομείται τα έτη 1890-1894 ακολουθώντας τα σχέδια του αρχιτέκτονα Ernst Ziller (1837-1923). Το «Μπάγκειον» λειτουργεί τουλάχιστον μέχρι το 1969.

Κτήριο Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων. Αποτελεί προσθήκη σε προγενέστερο νεοκλασικό κτίσμα που κατασκευάζεται από τον αρχιτέκτονα Βασίλειο Κουρεμένο (1875-1957) το 1920. Ο αρχιτέκτονας επιλέγει νεωτερικές συνθετικές αρχές διατηρώντας στοιχεία κλασικής αισθητικής ώστε να πετύχει την εναρμόνιση του νέου κτίσματος με την παλαιότερη κατασκευή.

Πλατεία Κοτζιά. Το 1831 ο Σταμάτης Κλεάνθης (1802-1862) παραχωρεί έκταση κοντά στη σημερινή πλατεία της Ομόνοιας, ώστε να δημιουργηθεί ο «κήπος του λαού». Η πλατεία αλλάζει συχνά όνομα (πλατεία Λουδοβίκου, Ταχυδρομείου, Δημαρχείου, Εθνικής Αντίστασης, Κοτζιά). Επί της πλατείας Κοτζιά συναντάται και το Μέγαρο Μελλά, σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Ernst Ziller (1837-1923).

Δημοτικό Θέατρο Αθηνών (κατεδαφισμένο). Θεμελιώνεται το 1873 σύμφωνα με τις υποδείξεις του Ernst Ziller (1837-1923) με αρχές σαξονικού και βιεννέζικου εκλεκτικισμού. Αρχικά, το ισόγειο στεγάζει εμπορικά καταστήματα ενώ ο πρώτος όροφος φιλοξενεί την τράπεζα του Ανδρέα Συγγρού (1830-1899). Το θέατρο ήταν ιδιαίτερα μικρό, αλλά με εξαιρετική ακουστική. Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή φιλοξενεί 1500 πρόσφυγες. Το 1939 το θέατρο κατεδαφίζεται από το δήμαρχο Κώστα Κοτζιά (1892-1951).

Βαρβάκειος Αγορά Αθήνας. Κατασκευάζεται από το δήμο Αθηναίων τα έτη 1878-1886 σε σχέδια του αρχιτέκτονα Ιωάννη Κουμέλη (1848-1908).

Ξενοδοχείο «Βενετία». Το τριώροφο ξενοδοχείο οικοδομείται στα τέλη του 19ου αιώνα και αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της ακμής του αθηναϊκού κλασικισμού.

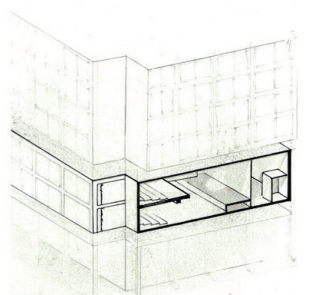
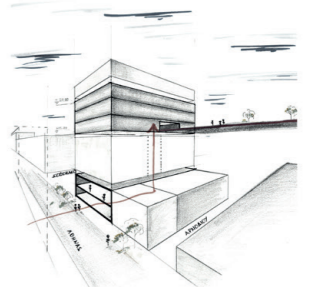
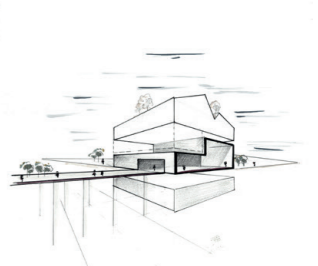
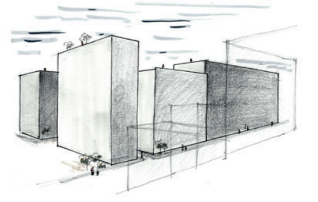
Πολύωροφο κτίσμα του οποίου το ισόγειο σχεδιάζεται ως στοά και παραχωρείται στη δημόσια κίνηση. Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, ο πεζός μπορεί να κινηθεί ανεμπόδιστος στο ισόγειο και στον πρώτο όροφο της κατασκευής και να συνεχίσει την πορεία του στην οδό Πολυκλείτου.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ - ΣΤΟΧΟΙ

Με βάση την ανάλυση εντοπίζονται συγκεκριμένοι προβληματισμοί οι οποίοι στη συνέχεια επιχειρείται να αντιμετωπιστούν με την προτεινόμενη επέμβαση.

Αρχικά παρατηρείται έλλειψη χρήσεων ικανών να αποτελέσουν στάση για τον πεζό καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Επιπλέον, η Αθηνάς λειτουργεί σαν άξονας-όριο μεταξύ του ανατολικού και του δυτικού τμήματος του κέντρου. Τέλος ο δημόσιος χώρος είναι αρκετά πνιγμένος καθώς παρατηρείται ένας πυκνοδομημένος αστικός ιστός.

Μέσω της πρότασης, επιχειρείται να αυξηθεί ο δημόσιος χώρος, δίνοντάς του τη δυνατότητα να εισχωρήσει στον ιδιωτικό. Ταυτόχρονα προστίθενται στοιχεία στο χαρακτήρα της οδού επιχειρώντας να αποτελέσει ενοποιητικός άξονας του ανατολικού και του δυτικού τμήματος και τέλος εισάγονται νέες χρήσεις ικανές να προσελκύσουν τους κατοίκους καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας.

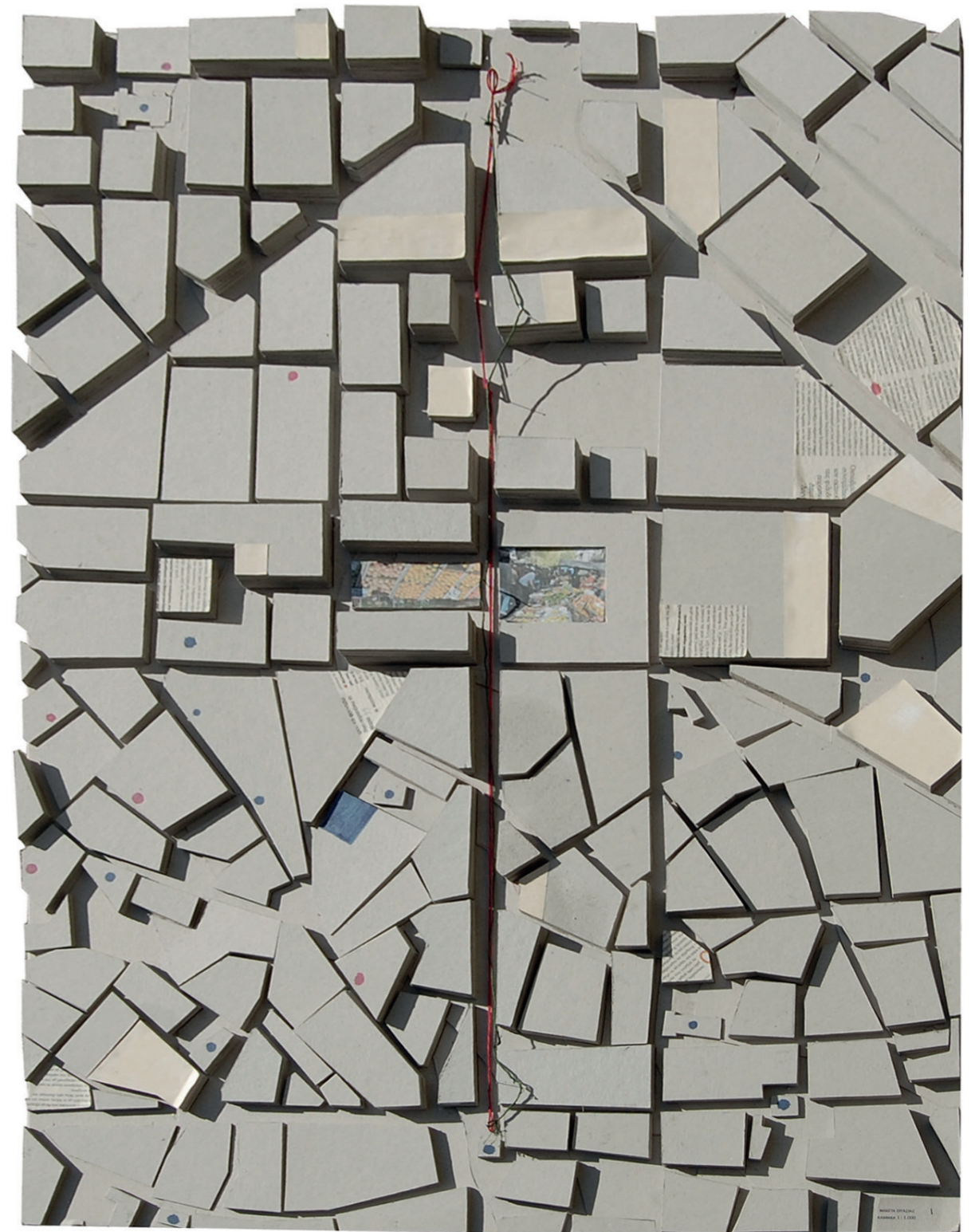

ΜΑΚΕΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΚΛΙΜΑΚΑΣ 1: 1000

Η μακέτα λειτουργεί ως μέσο ώστε να οριστούν τα σημεία επέμβασης. Δημιουργείται αρχικά μια τυπική διαδρομή με βάση την υπάρχουσα κατάσταση η οποία συγκρίνεται με μία νέα διαδρομή όπου ο πεζός θα παρεκκλίνει, κατευθυνόμενος στους νέους χώρους.

Επιλέγονται τα κτίρια επέμβασης με βάση τη δυνατότητα τους (δηλαδή χρήσεις, κατάσταση κατασκευής), τις θεάσεις, την τοποθεσία τους και την πιθανή είσοδο στη νέα κατασκευή.

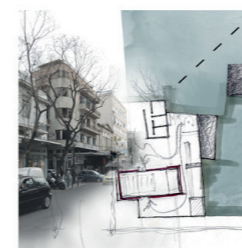
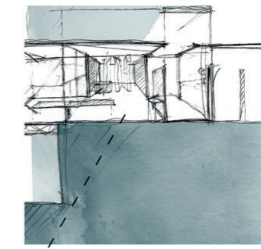
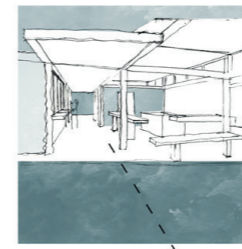
Σημειώνεται πως η επέμβαση δε συγκρούεται με τον εμπορικό χαρακτήρα της οδού αλλά θα λειτουργήσει συμπληρωματικά.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΤΕΙΝΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Στο διάγραμμα της πρότασης καταγράφονται οι χώροι όπου θα διαμορφωθεί η επέμβαση. Στο δώμα του κτιρίου στη συμβολή των οδών Αθηνάς και Ευπόλιδος, επί της πλατείας Κοτζιά, δημιουργείται ένα αναγνωστήριου συνοδευόμενο από ένα μικρό βιβλιοστάσιο.

Στη συμβολή των οδών Αθηνάς και Αρμοδίου, στο δώμα του ξενοδοχείου «Ολυμπιάς» σχεδιάζεται ένα μικρό café με παρασκευαστήριο και πωλητήριο που σχετίζεται με προϊόντα που πωλούνται στην αγορά. Τέλος, στο κτίριο των οδών Ερμού και Αθηνάς προτείνεται η κατασκευή ενός πολιτιστικού πολυχώρου στον πρώτο και το δεύτερο επίπεδο.

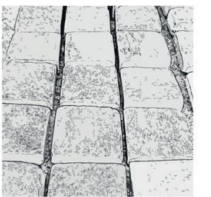
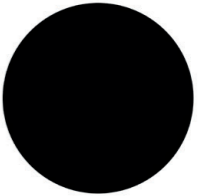

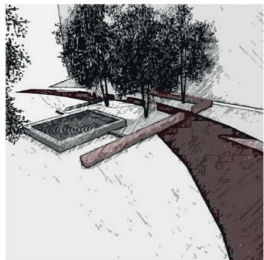
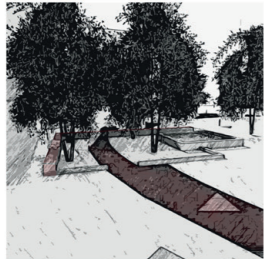
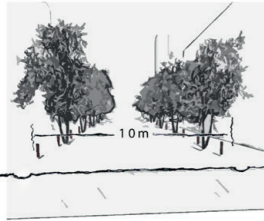
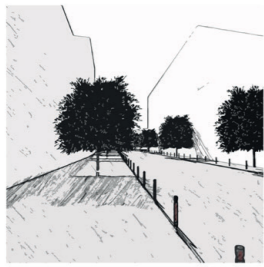
- ΚΤΙΡΙΑ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ
- α ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ
- β CAFE
- γ ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ

ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Πέρα από τις κατασκευές που αναφέρθηκαν, προτείνεται μία συνολική ανάπλαση σε όλο το μήκος της οδού Αθηνάς. Επιλέγονται εργαλεία τα οποία θα αποτελέσουν ενοποιητικά στοιχεία για τις αυτόνομες κατασκευές. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται είναι το κόκκινο χρώμα, ο κύκλος, το κολωνάκι, ο κυβόλιθος και το δέντρο.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ

Στο επίπεδο του δρόμου προτείνεται μία συνολική διαμόρφωση που τονίζει τις κατασκευές και ευνοεί την κίνηση του πεζού. Το πλάτος των πεζοδρομίων αυξάνεται και το πλάτος του δρόμου περιορίζεται στα 10 μέτρα. Το πλάτος αυτό επαρκεί για κίνηση αυτοκινήτων ήπιας κυκλοφορίας διπλής κατεύθυνσης και εκατέρωθεν θέσεις στάθμευσης. Όλη η οδός πλακοστρώνεται ενώ το πεζοδρόμιο και ο δρόμος βρίσκονται πλέον στο ίδιο επίπεδο. Η διαμόρφωση αυτή ευνοεί την κίνηση του πεζού και τονίζει την κίνηση με κατεύθυνση κάθετη στον άξονα της Αθηνάς. Ο διαχωρισμός μεταξύ του χώρου κίνησης των πεζών και των αυτοκινήτων γίνεται συνδυαστικά με την καμπύλη διαμόρφωση, με κολωνάκια και με γραμμική φύτευση.

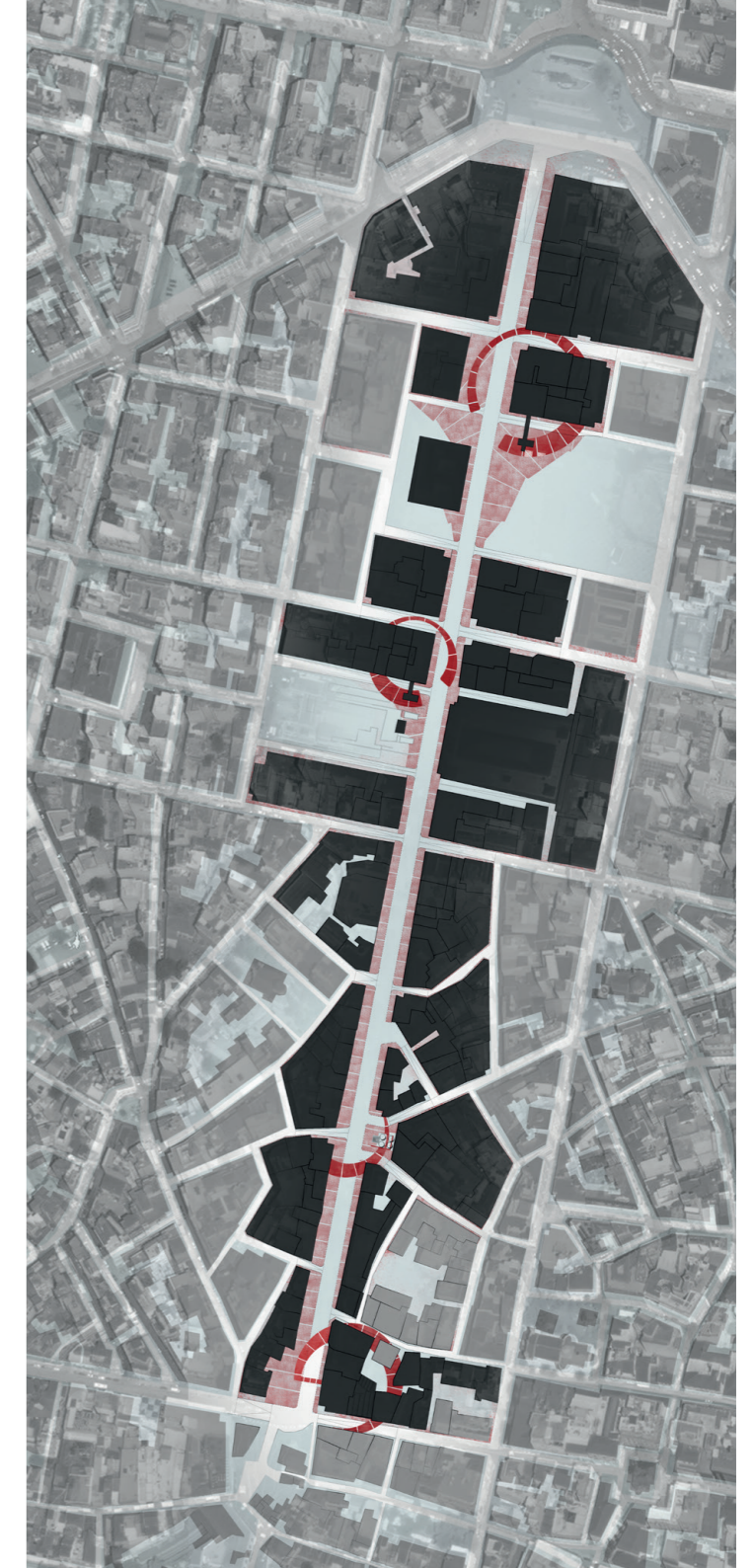
Επιπλέον σχεδιάζονται τρεις κύκλοι στα σημεία που η πρόταση εισχωρεί στα κτίρια και τμήμα κύκλου στην πλατεία Καραμάνου. Επιλέγεται αυτό το σχήμα καθώς αποδυναμώνει την έντονη γραμμικότητα του άξονα. Οι κύκλοι είτε με κατάλληλο πάχος είτε με τη στροφή στην τελευταία περίπτωση τονίζουν τις εισόδους στις προτεινόμενες κατασκευές.

Στην πλατεία Καραμάνου επανασχεδιάζεται το χώρο ώστε να φιλοξενεί κίνηση και στάση. Το τμήμα του κύκλου θα σπάσει το υπάρχον πεζούλι με τη φυτεμένη ζώνη, ώστε να επιτρέψει στον πεζό να κινείται μέσα σε αυτό και ταυτόχρονα, δημιουργείται ένα κάθισμα υπό τη σκιά των δέντρων. Επιλέγεται αυτό το σημείο για τη διαμόρφωση καθώς με τη σημερινή κατάσταση υπάρχει επαρκής χώρος χωρίς να προσφέρεται για στάση, ενώ ταυτόχρονα συνδέεται με το νέο σύνολο πεζοδρόμων.

Το κόκκινο χρώμα αποτελεί εργαλείο ώστε να τονιστεί ο προτεινόμενος σχεδιασμός. Επιλέγω κόκκινους κυβόλιθους που με κατάλληλη πύκνωση δημιουργούν τους κύκλους στο επίπεδο του δρόμου.

Στο υπόλοιπο μήκος της οδού, οι κόκκινοι κυβόλιθοι εντοπίζονται σε πυκνώσεις και αραιώσεις, ώστε να τονίζουν την

ενότητα της πρότασης. Τέτοιες πυκνώσεις και αραιώσεις βρίσκω σε μικρότερο βαθμό σε γειτονικούς δρόμους, κίνηση που θα προσελκύσει τους πεζούς που κινούνται σε αυτούς. Ταυτόχρονα βάφω και τα κολωνάκια κόκκινα.

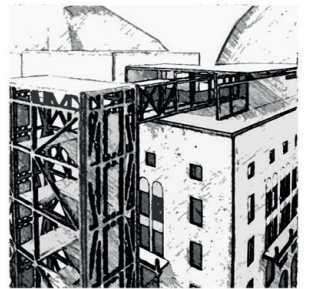
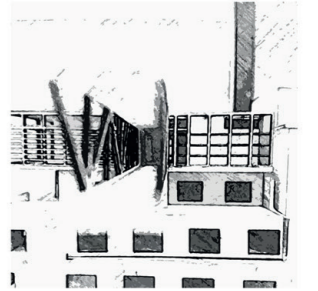
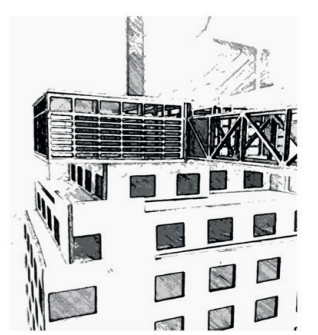

ΜΑΚΕΤΑ | ΚΛΙΜΑΚΑΣ 1:1000

ΠΡΟΤΕΙΝΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Πρόκειται για μία παρέμβαση η οποία ακροβατεί ανάμεσα στο πραγματοποιήσιμο και στο φανταστικό και αυτό γιατί είναι προφανές πως, με τα σημερινά δεδομένα, δεν μπορεί να κατασκευαστεί η πρόταση που ακολουθεί. Πιθανότατα μια παρέμβαση του δήμου θα μπορούσε να δικαιολογήσει ένα τέτοιο όραμα, καθώς θα δικαιολογούσε την κατάληψη του δημόσιου χώρου που προτείνεται για να δημιουργηθούν οι κατασκευές ανόδου. Οι κατασκευές αυτές δεν δικαιολογούνται μόνο από την ευχέρεια ανόδου, αφού θα μπορούσε να προκύψει μία αντίστοιχη λειτουργία μέσα από το κτίριο, αλλά λειτουργούν σα σήματα των καινούργιων κατασκευών.

20

21

22

23

24

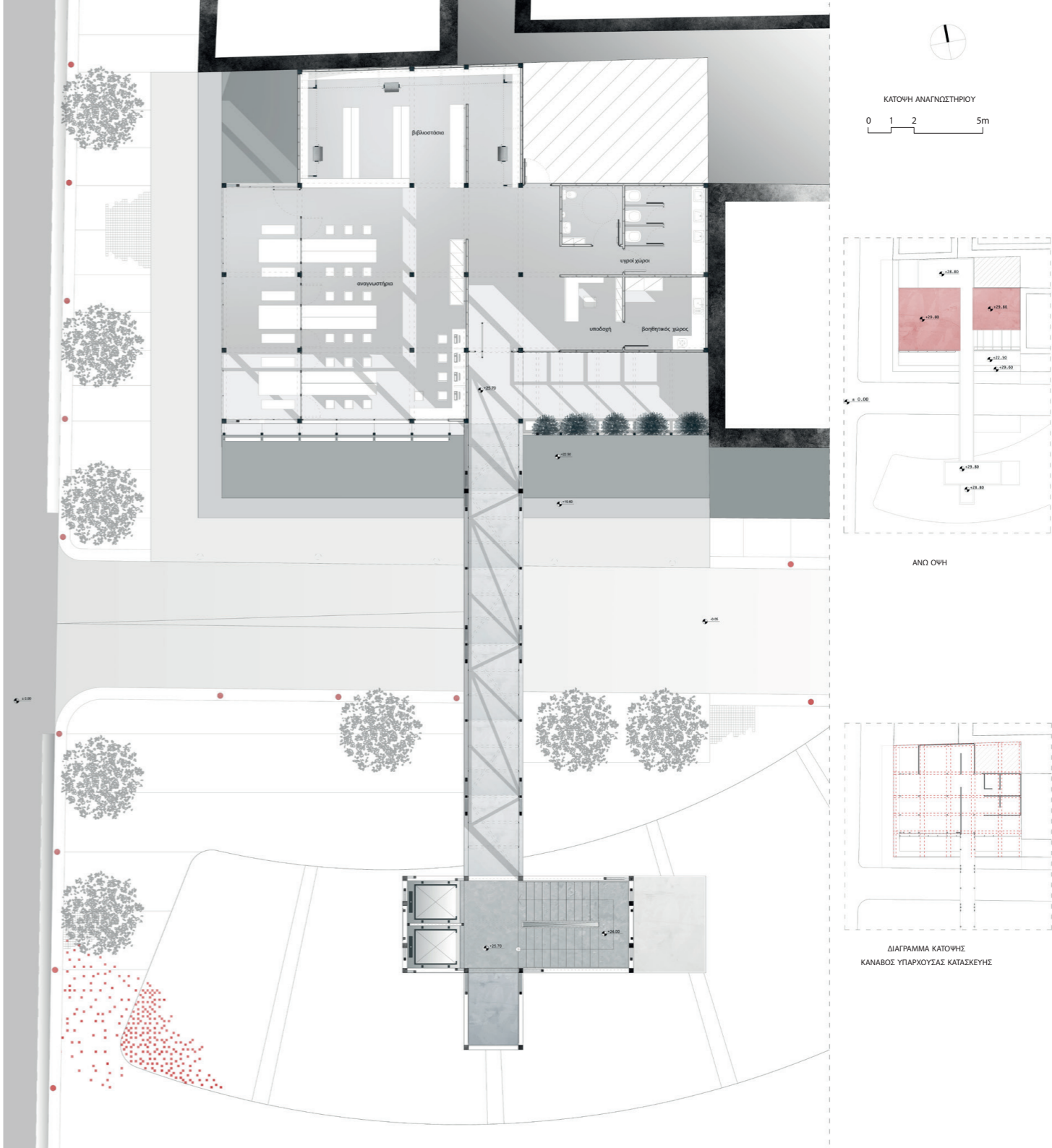

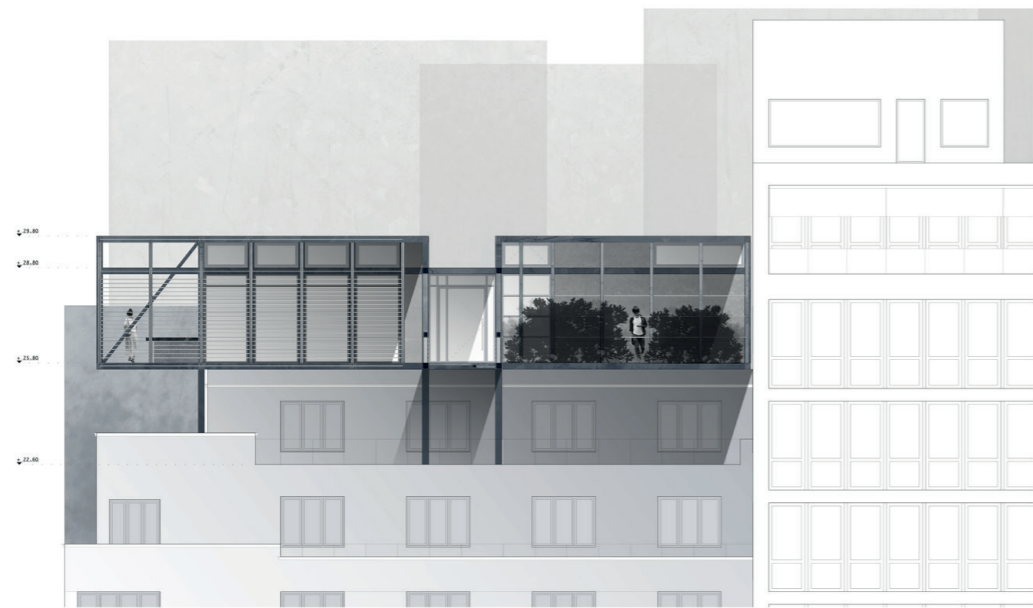
ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ

Η πρώτη κατασκευή προτείνεται στο κτίριο στη συμβολή των οδών Αθηνάς και Ευπόλιδος της δεκαετίας του 60'. Το κτίριο στεγάζει στο ισόγειο εμπορικές χρήσεις ενώ οι όροφοι είναι κενοί. Όπως αναφέρθηκε προτείνεται ένα αναγνωστήριο μαζί με ένα μικρό βιβλιοστάσιο.

Ολόκληρη η κατασκευή είναι μεταλλική. Ξεκινώντας από την είσοδο, κατασκευάζεται μία ανεξάρτητη κατακόρυφη κίνηση σα συνέχεια του υπάρχοντος κλιμακοστασίου που συνδέει τον υπόγειο χώρο στάθμευσης με το επίπεδο της πλατείας. Έτσι δίνεται η δυνατότητα στο δημόσιο χώρο να εισχωρήσει άμεσα στη νέα κατασκευή. Στο ανώτερο επίπεδο του κλιμακοστασίου, δημιουργείται ένας ελεύθερος χώρος που προσφέρεται για θεάσεις.

Το κλιμακοστάσιο επικοινωνεί με το κτίριο μέσω μίας γέφυρας. Περνώντας στην κύρια κατασκευή, στο τέρμα της συνέχειας του διαδρόμου που ορίζει η γέφυρα, βρίσκονται τα βιβλιοστάσια το ύψους των οποίων ποικίλει. Περνώντας στο χώρο του αναγνωστηρίου, βλέπουμε τρία κύρια τραπέζια. Τα τραπέζια αυτά σχεδιάζονται ενιαία στον εσωτερικό και τον εξωτερικό χώρο. Στο εσωτερικό, η επιφάνειά τους είναι μεταλλική ενώ στο εξωτερικό από σκυρόδεμα. Τέλος στο βάθος σχεδιάζεται έξοδος κινδύνου που επικοινωνεί με το κλιμακοστάσιο της υπάρχουσας κατασκευής.

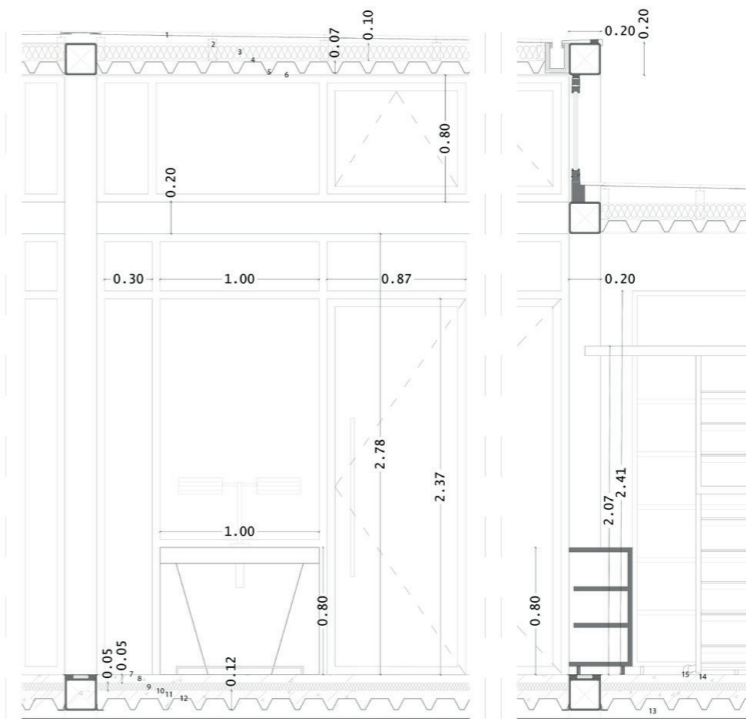
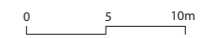
NOTIA ΟΨΗ

TOMH B-B

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ

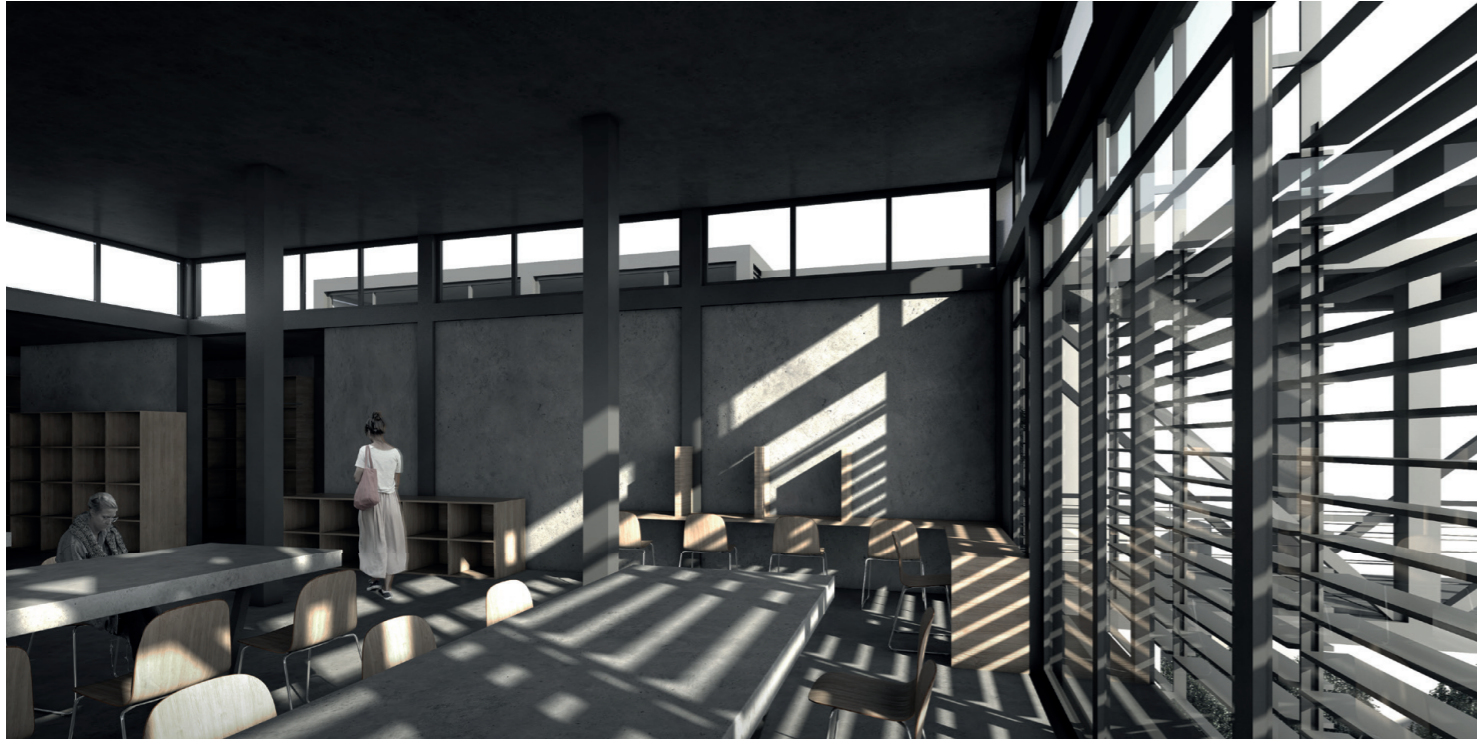

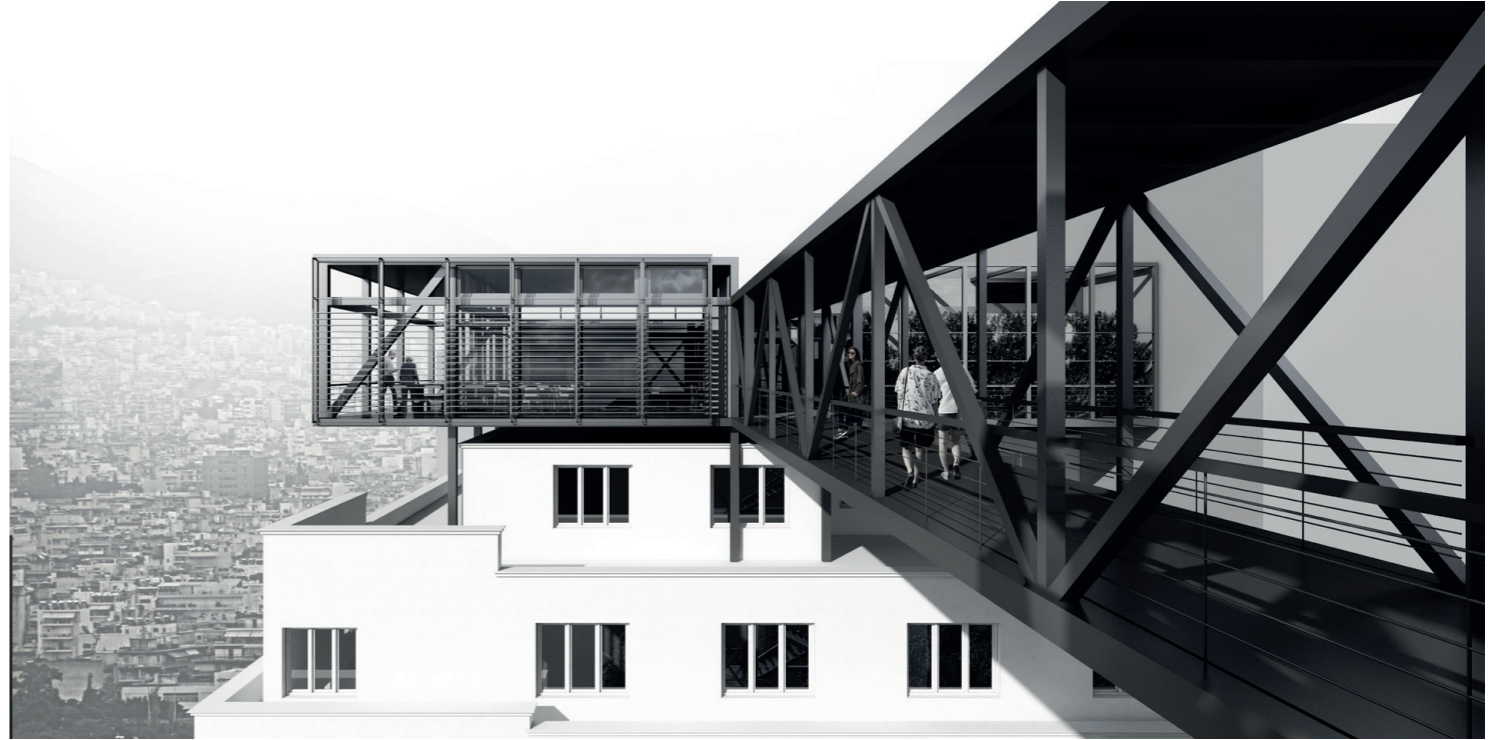
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΤΟΜΗ

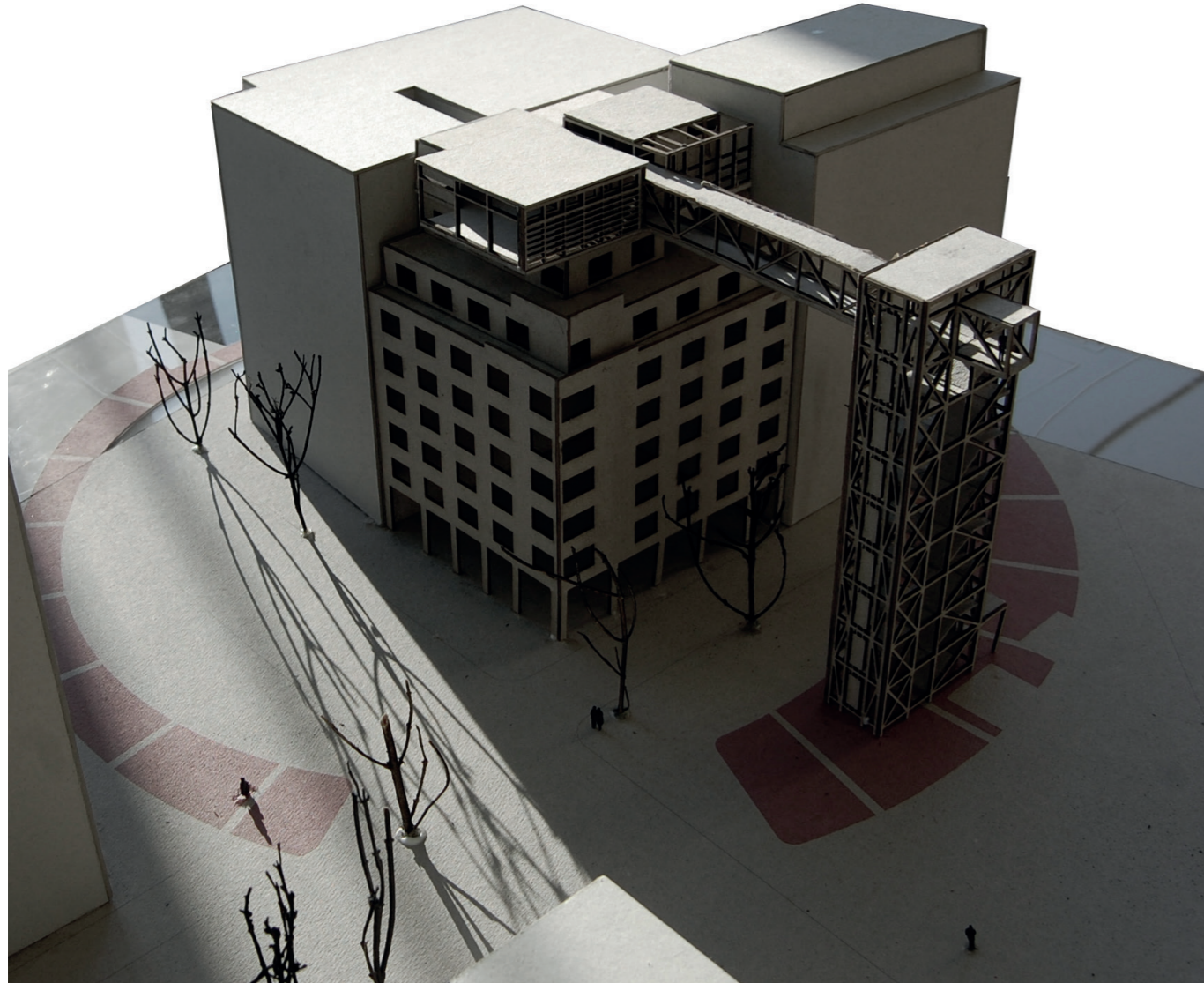
ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΜΑΚΕΤΑ | ΚΛΙΜΑΚΑΣ 1 :200

25

26

27

28

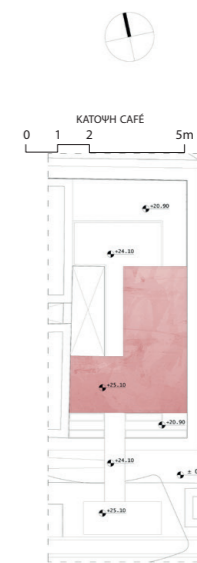
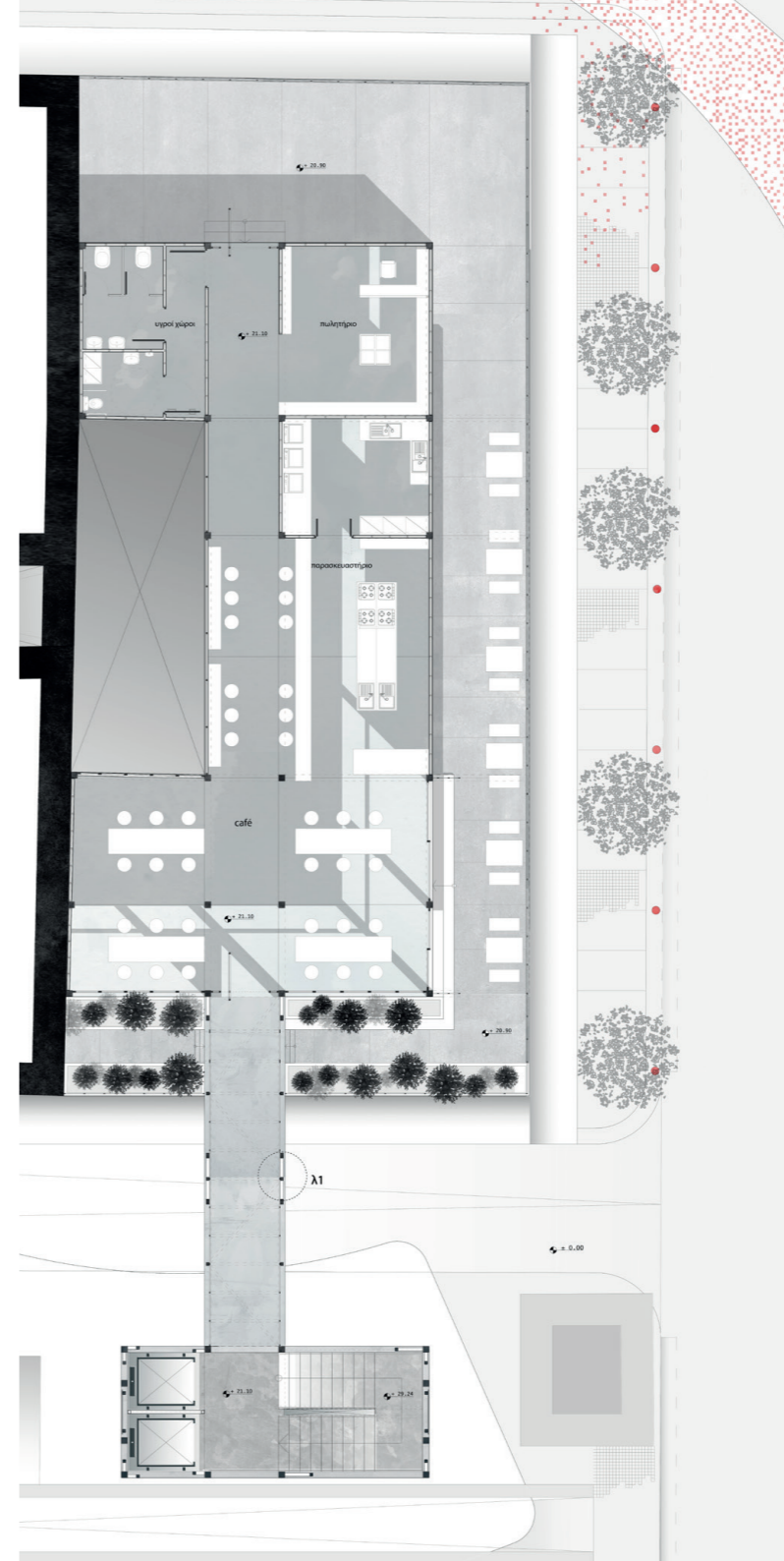

29

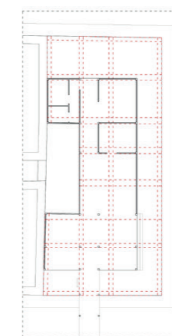

CAFÉ

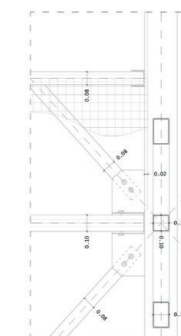
Η δεύτερη κατασκευή βρίσκεται στη συμβολή των οδών Αθηνάς και Αρμοδίου, στο δώμα του ξενοδοχείου «Ολυμπιάς», ακριβώς πάνω από την πλατεία αγοράς. Προτείνεται ένα μικρό καφέ με παρασκευαστήριο και πωλητήριο. Η κατασκευή ακολουθεί τη λογική της προηγούμενης. Εδώ η κατακόρυφη κίνηση τοποθετείται στην εσοχή που προκύπτει από την υπάρχουσα διαμόρφωση. Περνώντας απέναντι τη γέφυρα, βρίσκουμε πρώτα τα τραπεζοκαθίσματα που επεκτείνονται και στον υπαίθριο χώρο του δώματος. Ο διάδρομος είναι αρκετά φαρδύς (2,50 μέτρα) ώστε να φιλοξενεί κίνηση και στάση. Στο τέλος σχεδιάζεται έξοδος κινδύνου η οποία οδηγεί και πάλι στο κλιμακοστάσιο της υπάρχουσας κατασκευής. Στο επίπεδο του δώματος, προτείνονται εντατικοί κήποι ώστε να προστατεύεται η κατασκευή από τις νότιες ηλιακές ακτίνες.

ΑΝΩ ΟΥΗ

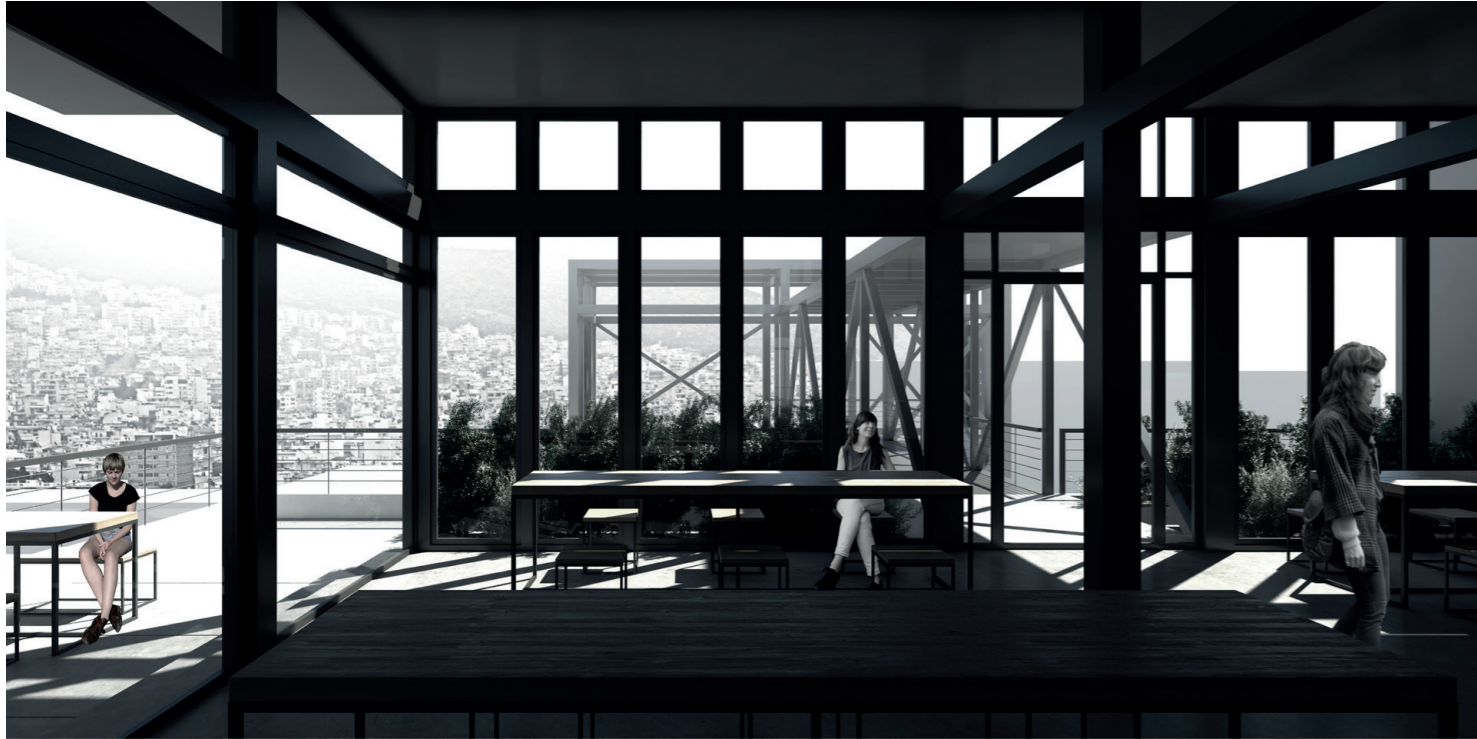

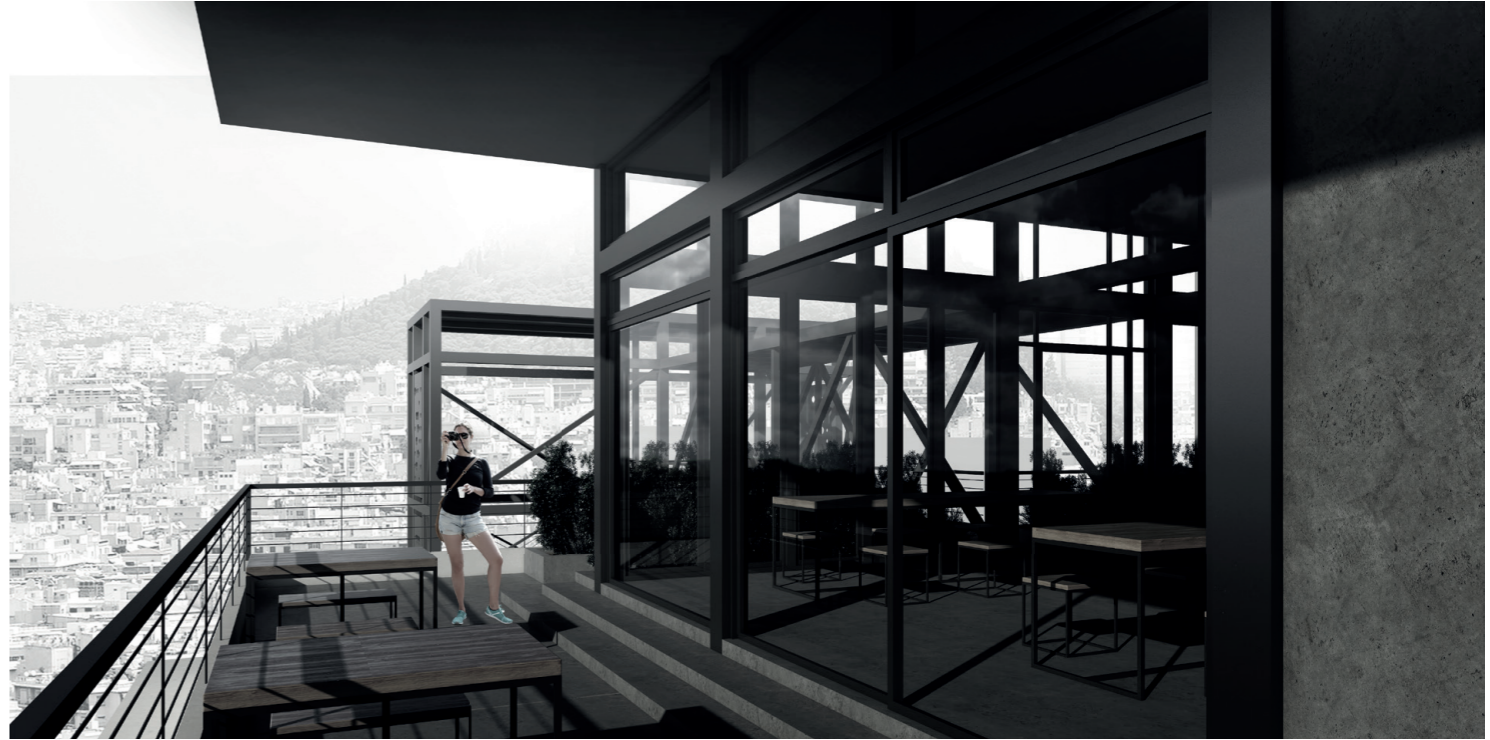
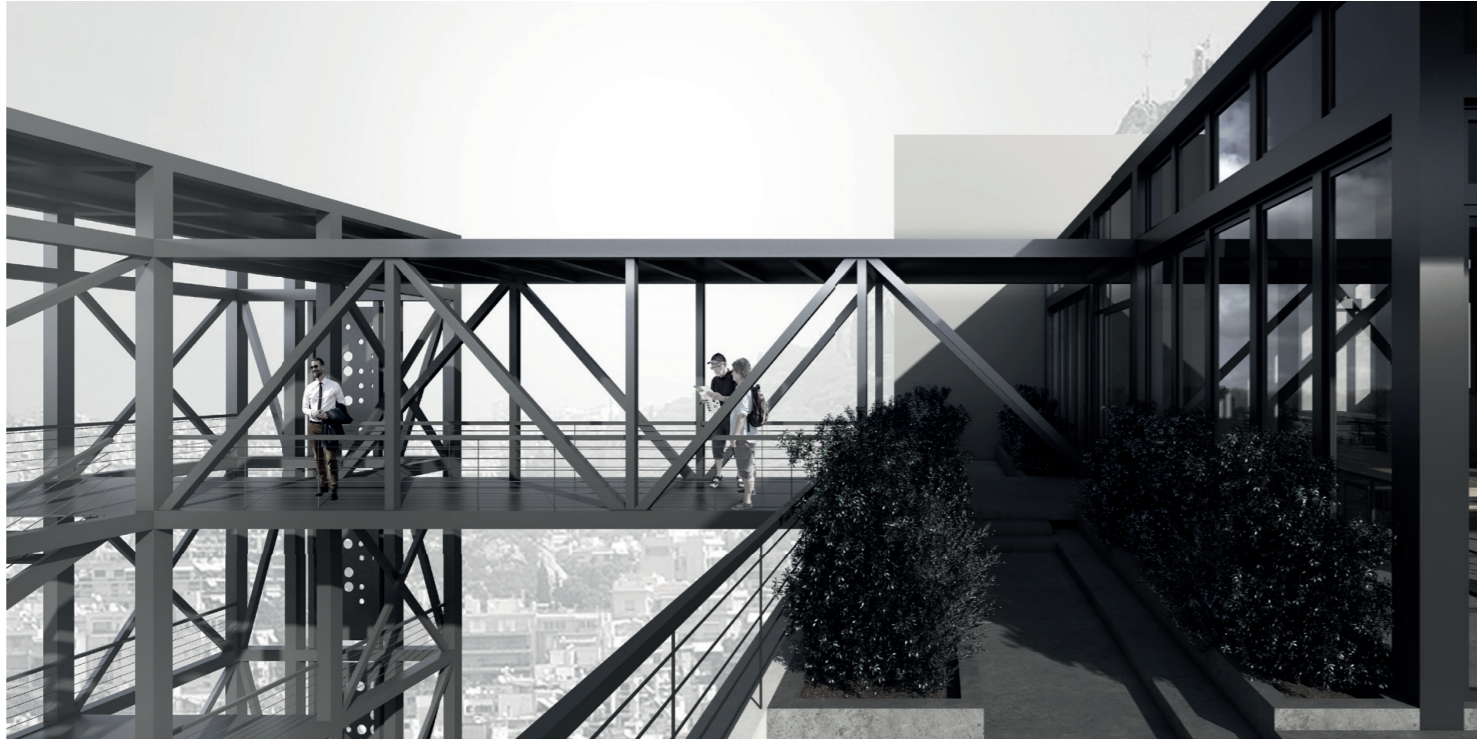
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΩΦΗΣ
ΚΑΝΑΒΟΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

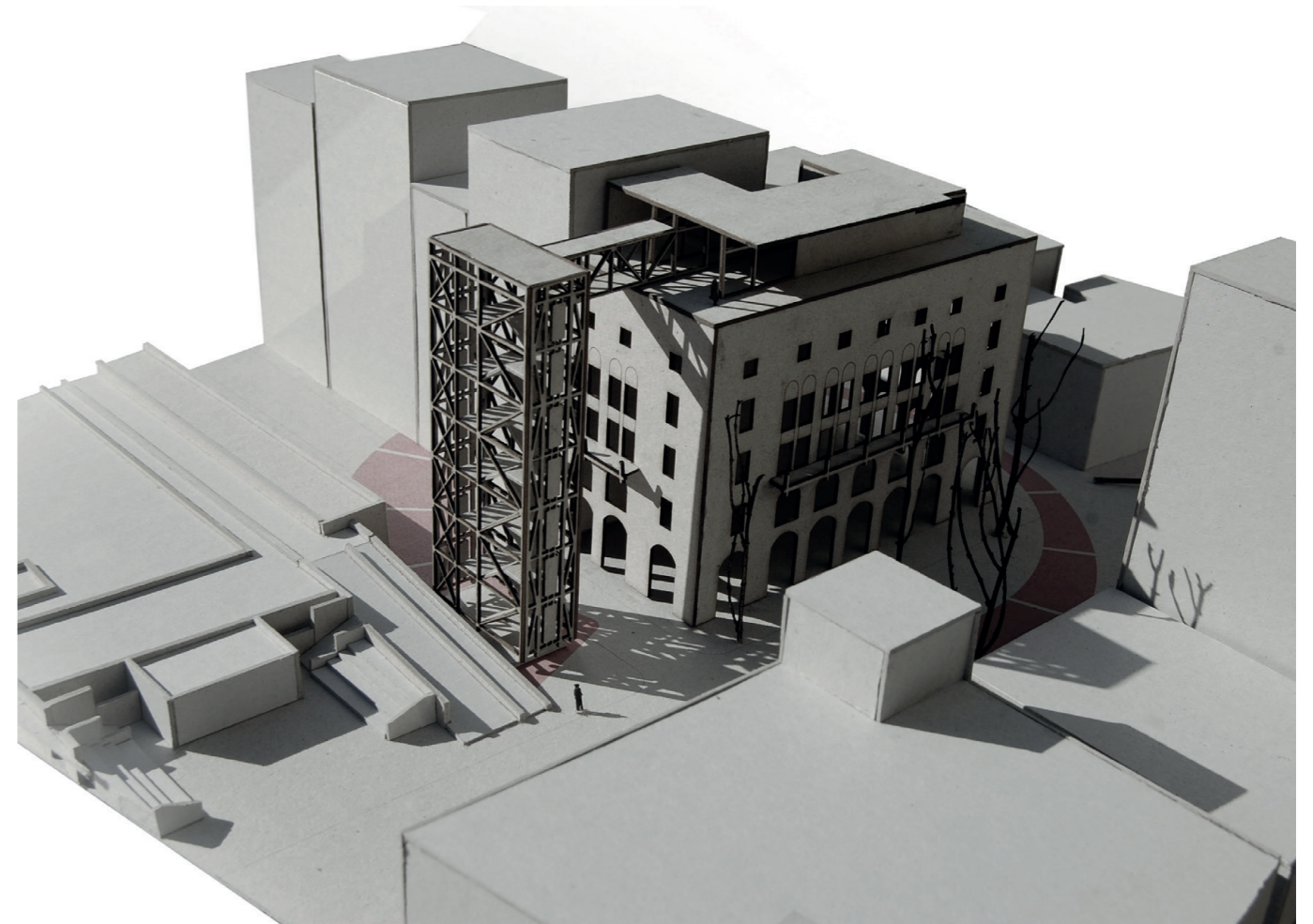
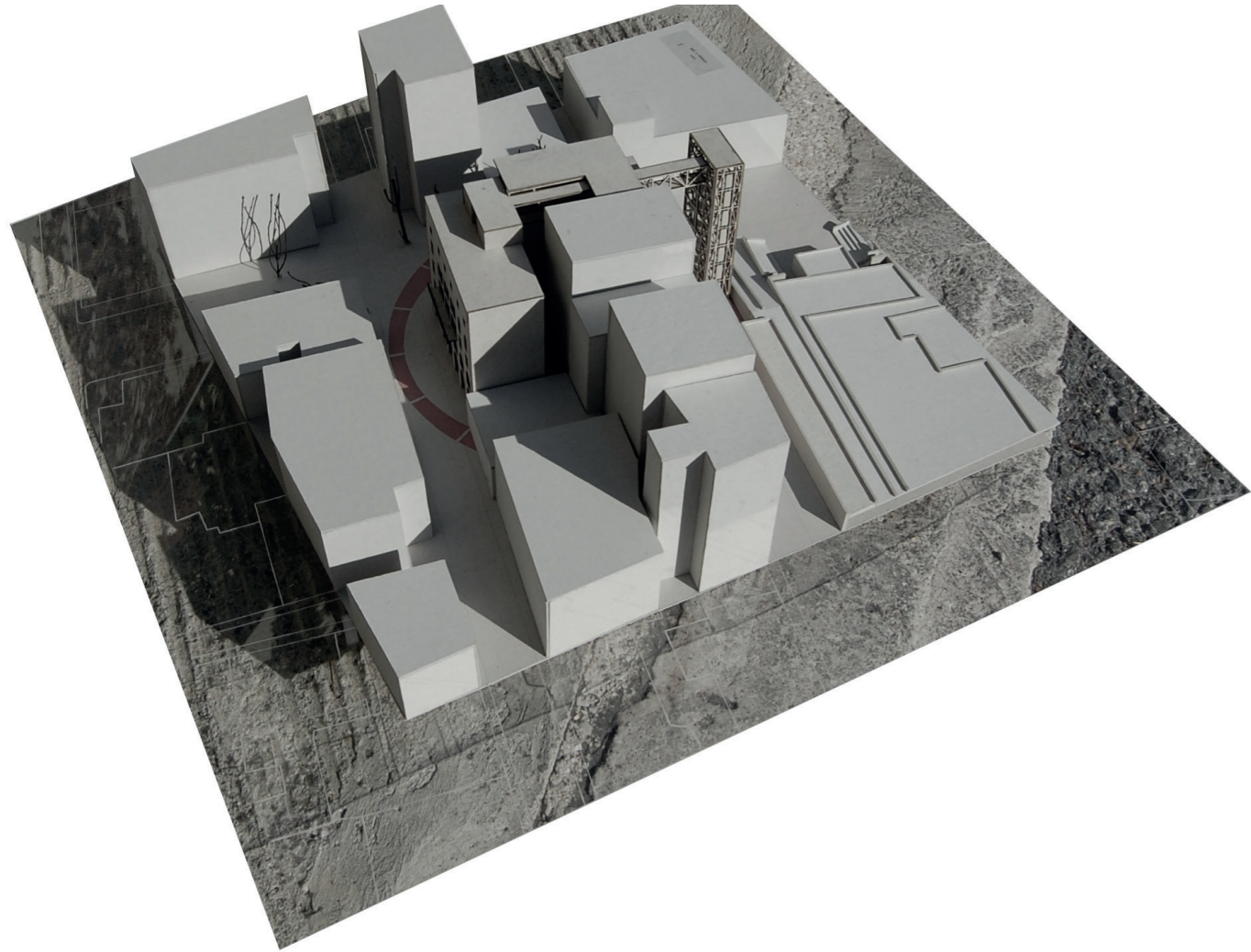
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ Λ1

ΜΑΚΕΤΑ | ΚΛΙΜΑΚΑΣ 1 :200

30

31

32

33

34

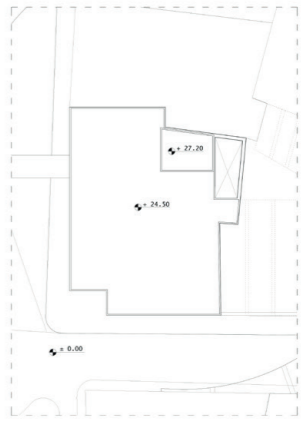
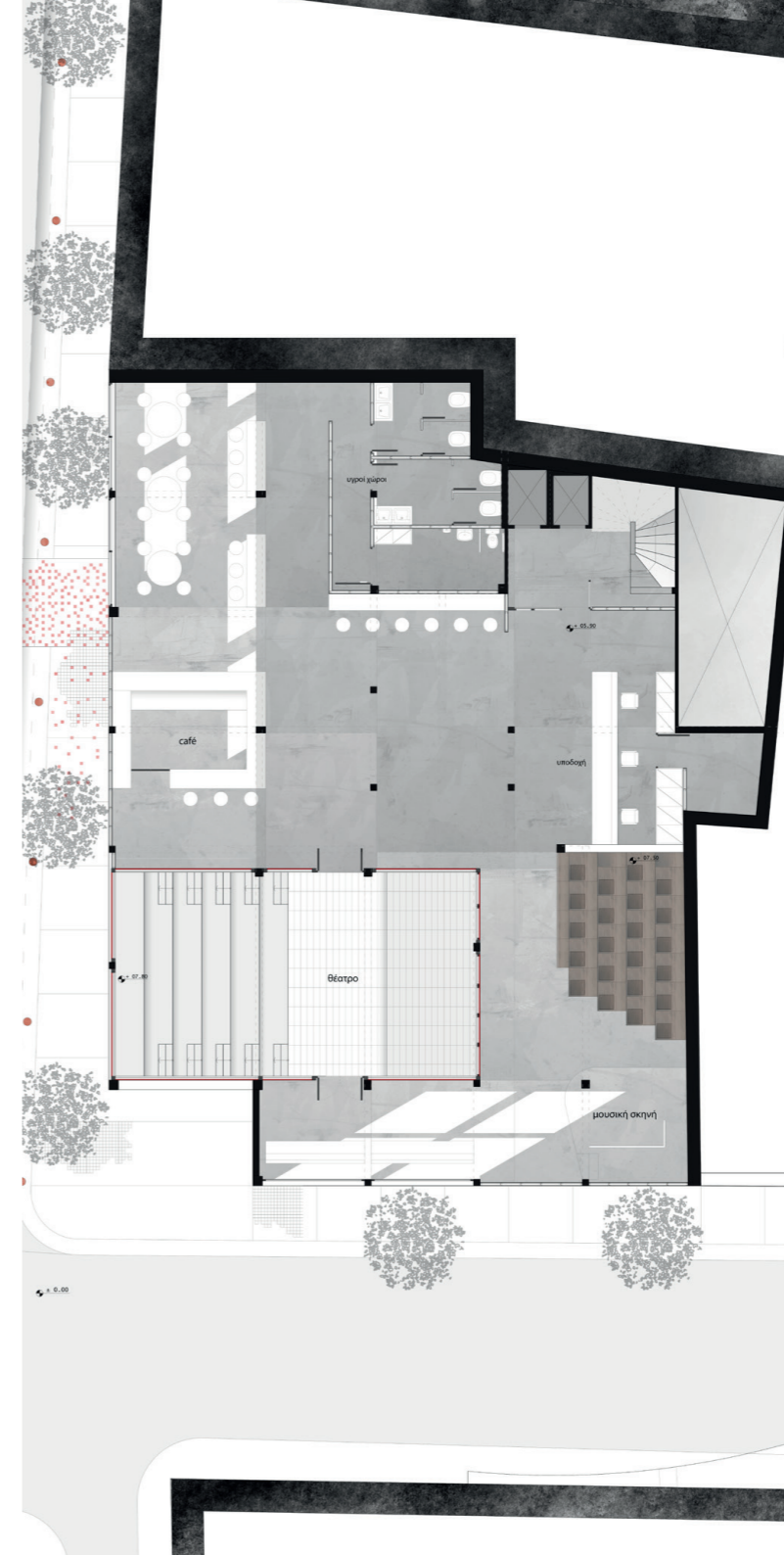
ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ

Η τελευταία κατασκευή προτείνεται στη συμβολή των οδών Ερμού και Αθηνάς. Το υπάρχον κτίριο κατασκευάστηκε το 1966 με σκοπό να φιλοξενήσει εμπορικές χρήσεις στο ισόγειο και γραφεία στους ορόφους. Σήμερα στο ισόγειο εντοπίζονται εμπορικές χρήσεις και χρήσεις αναψυχής ενώ η ανοδομή παρουσιάζει μια εικόνα εγκατάλειψης.

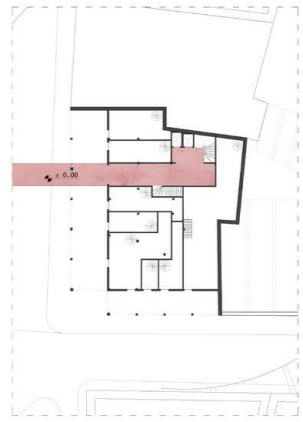
Προτείνεται ένας πολυχώρος πολιτιστικού χαρακτήρα που θα καταλαμβάνει το πρώτο και το δεύτερο επίπεδο του κτιρίου. Η είσοδος γίνεται μέσω της στοάς όπου θα βαφτεί κόκκινη, όπως φαίνεται στην κάτοψη του ισογείου, για να αποτελέσει συνέχεια του κύκλου και να τονιστεί η είσοδος του δημοσίου χώρου στην ιδιωτική κατασκευή.

Στην κάτοψη του πρώτου επιπέδου πρωταγωνιστεί ένα ελεύθερο κόκκινο κουτί που αναπτύσσεται καθ' ύψος μέχρι το δεύτερο επίπεδο. Μέσα στο κουτί σχεδιάζεται το θέατρο, με ξύλινες αναβαθμίδες. Στα δεξιά σχεδιάζεται μια ανεξάρτητη μουσική σκηνή με αμφιθεατρικό χώρο από κύβους. Το κουτί έχει τη δυνατότητα να ανοίγει ώστε ότι συμβαίνει στη σκηνή να γίνεται ορατό και από τις θέσεις στους κύβους.

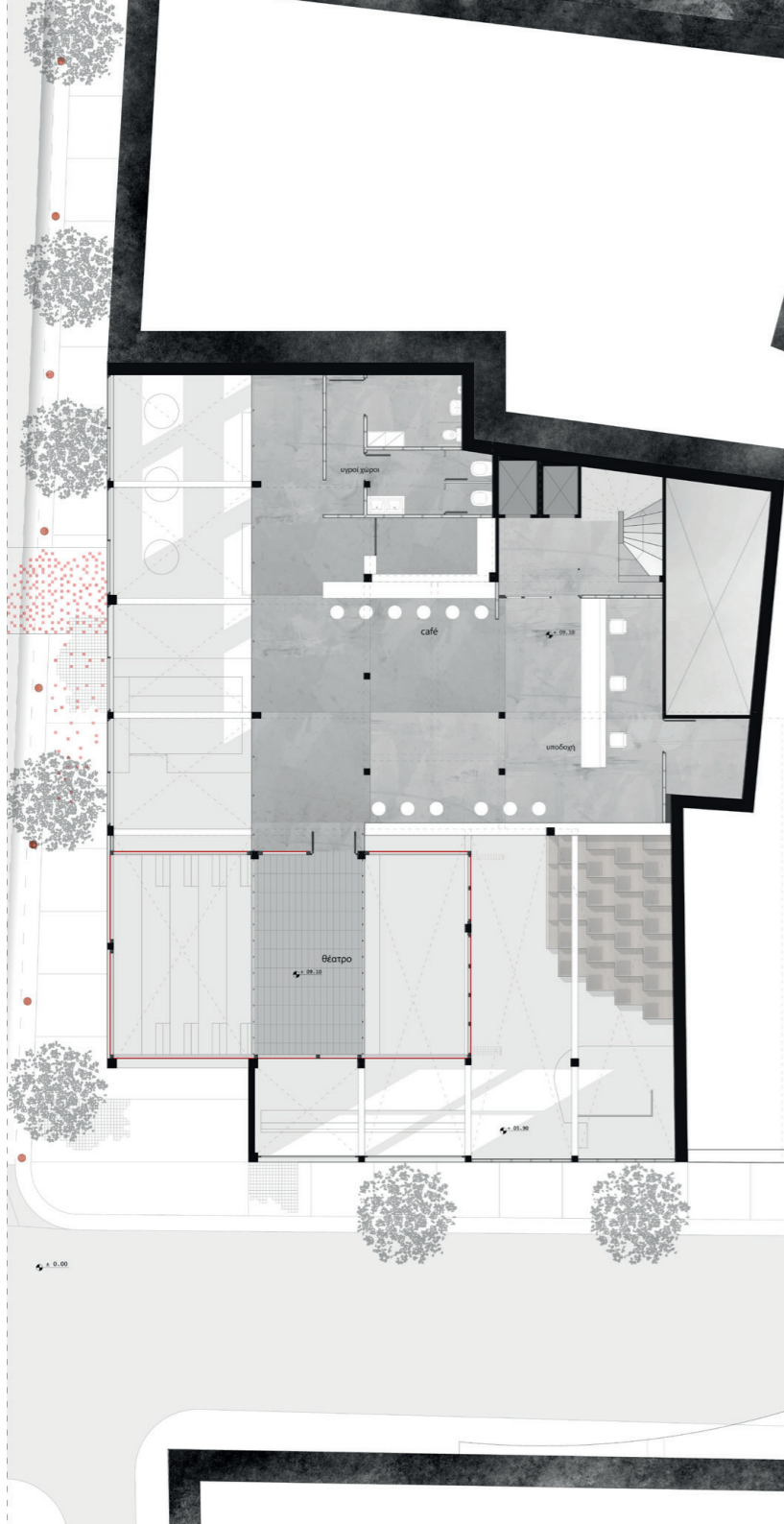
Στην κάτοψη του δεύτερου επιπέδου, φαίνεται πώς διαμορφώνονται οι πλάκες, καθώς επιλέγεται να αφαιρεθούν κάποιες υπάρχουσες, ώστε να προβληθεί το κόκκινο κουτί.

ΚΑΤΟΨΗ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ Α΄

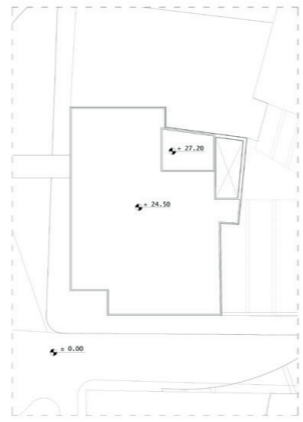

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

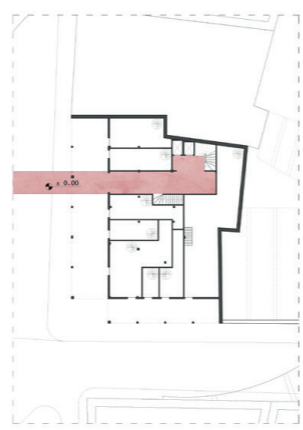

ΚΑΤΩΦΗ ΠΟΛΥΩΔΡΟΥ Α'

0 1 2 5m

ΑΝΩ ΟΡΗ

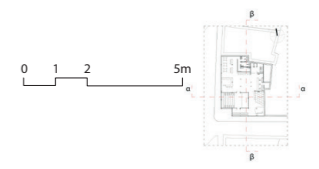
ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

TOMH A-A

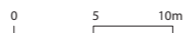
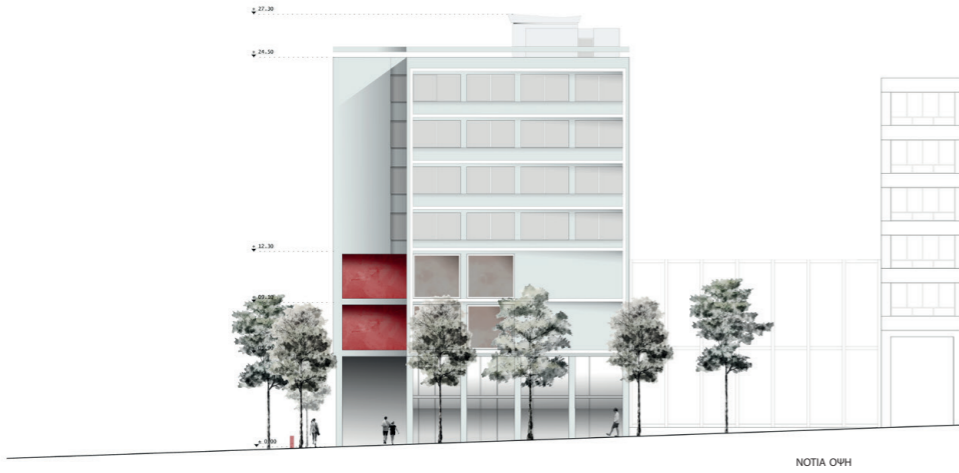

TOMH B-B

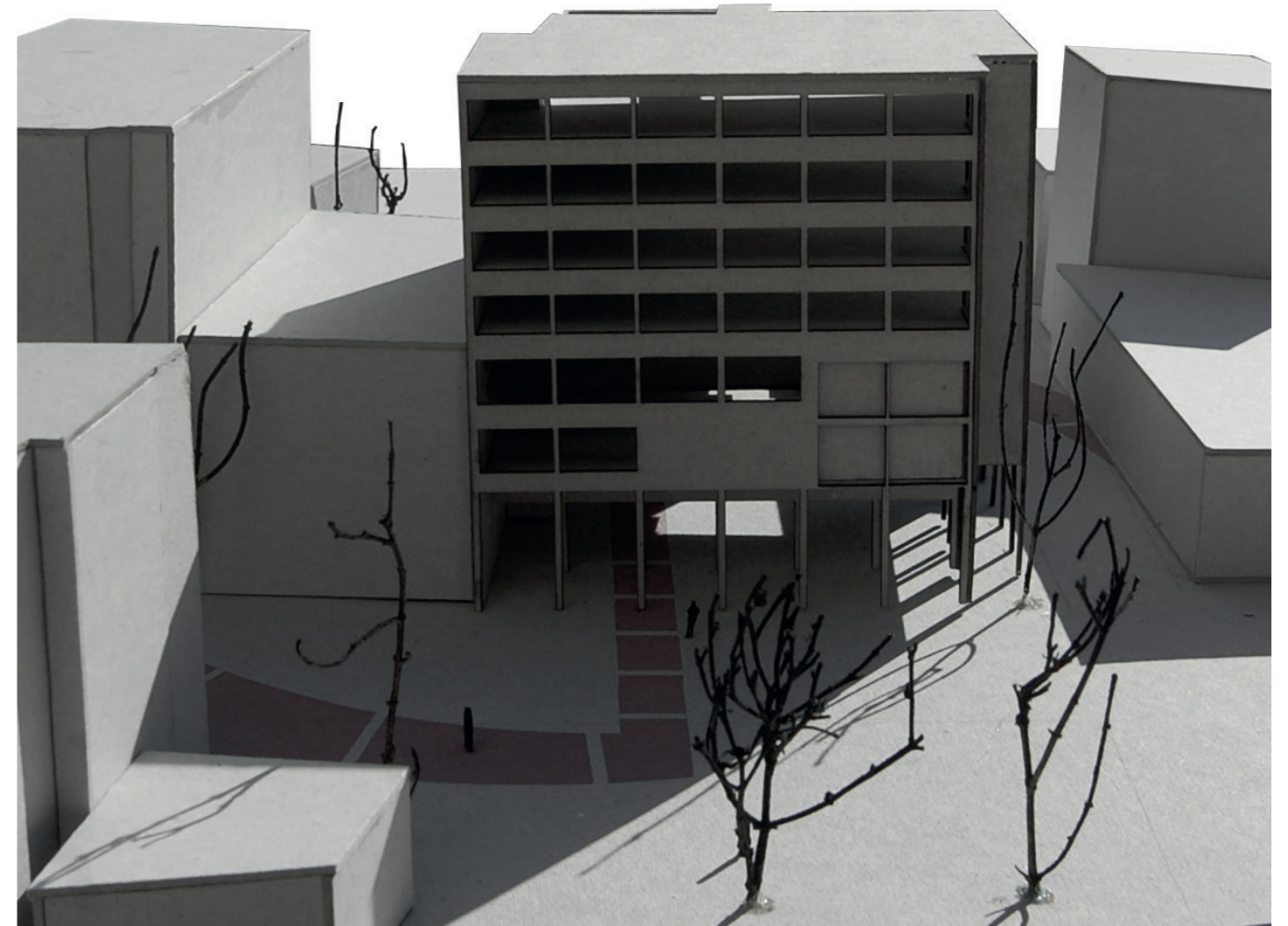
0 1 2 5m

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΜΑΚΕΤΑ | ΚΛΙΜΑΚΑΣ 1 :200

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1-4: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 5: <http://www.athenssocialatlas.gr/άρθρο/σχεδιάζοντας-την-αθήνα-τον-19ο-αιώνα/> , 15/06/2017

Εικόνα 6: <http://www.tilestwra.com/20-spanies-fotografies-apo-mia-athina-pou-den-iparchi-pia/> , 16/07/2017

Εικόνα 7: http://www.imgrum.org/user/thebenakimuseum/406081804/845736389698664338_406081804 , 16/06/2017

Εικόνα 8: <http://www.diaforetiko.gr/diasimos-ogkologos-apokalipti-ti-prepi-na-trome-gia-na-miosoume-ton-kindino-karkinou/> , 17/06/2017

Εικόνα 9: : <http://www.tilestwra.com/20-spanies-fotografies-apo-mia-athina-pou-den-iparchi-pia/> , 16/07/2017

Εικόνα 10-14: προσωπικό αρχείο

Εικόνα 15: http://voreasmagazin.blogspot.gr/2013/06/blog-post_4125.html , 18/06/2017

Εικόνα 16: <http://www.mixanitouxronou.gr/to-dimotiko-theatro-tis-athinas-charaktiristike-to-kalliteron-tis-evropis-alla-to-katedafisan-to-40-to-schediase-o-tsiler-to-ekmetalleftike-o-trapezitis-singros-ke-to-erixe-o-kotzias/> , 18/06/2017

Εικόνα 17: <http://varvakeio-lykeio.gr>, 18/06/2017

Εικόνα 18-34: προσωπικό αρχείο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Η ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΧΕΙ ΟΝΟΜΑ & ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ- ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΓΑΔΑ 2008-2009. (2010, Μάιος 23). Retrieved from ΚΙ.ΠΟ.ΚΑ: <https://kipo-ka.wordpress.com/2010/05/23/h-para-batikoteta-sto-ken-tro-tis-a-thi-na-s/>

Αθήνα - Αττική : στρατηγικός σχεδιασμός για μία βιώσιμη ανάπτυξη (22-24 Μαΐου 1996), Αθήνα : πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου . (1996). Αθήνα: Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας.

Βέργας, Κ. (2004). Περίπατος στην Αθήνα. Αθήνα: Βέργας.

Βροντή, Σ. (2014, Μάιος 01). Ξενάγηση στην οδό Αθηνάς. Retrieved from Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ: <http://www.kathimerini.gr/765035/article/politismos/polh/3enaghsh-sthn-odo-a8hnas>

Γκάρτζος, Δ. (2000). Απογραφές χρήσεων γης στην Αθήνα : σχολιασμός - αξιολόγηση - μεθοδολογία. Αθήνα: ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική και Σχεδιασμός του Χώρου Ε.Μ.Π.

Δεσποτόπουλος, Ι. (1996). Η ιδεολογική δομή των πόλεων . Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Ε.Μ.Π.

Δοξιάδης, Κ. (1942). Χωροταξία, πολεοδομία, αρχιτεκτονική: δελτίον "Κύκλου Τεχνικών" . Αθήνα.

Δοξιάδης, Κ. (1947). Οικιστική πολιτική για την ανοικοδόμηση της χώρας με ένα εικοσάχρονο σχέδιο . Αθήνα: Υπουργείο Ανοικοδομήσεως.

Ελένη Καψανάκη, Γ. Π. (2004). Αστικά κενά με περιεχόμενο στην Αθήνα. Αθήνα: Διάλεξη Ε.Μ.Π.

Ένα όραμα για την Αθήνα : η συνέχεια - ο καταστατικός χάρτης / Ελεύθερες τοποθετήσεις. (1996). Αθήνα: Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος.

Θερμού, Μ. (2001, Αύγουστος 12). Νέο πρόσωπο για την οδό Αθηνάς. Retrieved from ΤΟ ΒΗΜΑ: <http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=135779>

Θωμάς Μαλούτας, Δ. Ο. (1992). Κοινωνική δομή και πολεοδομική οργάνωση στην Αθήνα . Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.

Κ, Μ. (1966). Αι Αθήναι από του 19ου εις τον 20ον αιώνα. Αθήνα: Έκδοσις του Καθιδρύματος Πολεοδομίας και Ιστορίας των Αθηνών.

Καιροφύλας, Γ. (2006). Η Αθήνα στη δεκαετία του '70 . Αθήνα: Φιλιππότη.

Καλαντζοπούλου, Μ. (2011). Αθήνα μεσογειακή πρωτεύουσα : στρατηγικές και προτεραιότητες του ρυθμιστικού σχεδίου Αθήνας/Αττικής 2021 . Αθήνα: Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας.

Καλλιβρετάκης, Λ. (2015, Δεκέμβριος). Σχεδιάζοντας την Αθήνα τον 19ο αιώνα. Retrieved from Athens Social Atlas: <http://www.athenssocialatlas.gr/άρθρο/σχεδιάζοντας-την-αθήνα-τον-19ο-αιώνα/>

Καρύδης, Δ. (2015). Το δίπτυχο της Αθήνας: (1456-1940) η πόλη στην Τουρκοκρατία και ο πρώτος αιώνας της πρωτεύουσας. Αθήνα: Παπασωτηρίου.

ΚΕΝΤΡΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ. (2017). Retrieved from Πρόληψη Παραβατικότητας: <https://www.cityofathens.gr/asfaleia/pro-lipsi-parabatikotitas>

Λαδάς, Σ. (2004). Η εξέλιξη του πολεοδομικού σχεδιασμού στην Αθήνα την περίοδο 1947-1974 . Αθήνα: ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική και Σχεδιασμός του Χώρου Ε.Μ.Π.

Μαγκλίνης, Η. (2011, Αύγουστος 13). Η αιώνια γοητεία της οδού Αθηνάς. Retrieved from Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ: <http://www.kathimerini.gr/434577/article/politismos/arxeio-politismoy/h-aiwnia-gohteia-ths-odoy-a8hnas>

Μπίρης. (1933). Τα πρώτα σχέδια των Αθηνών. Ιστορία και ανάλυσις των. Αθήνα: Τύποις Κ. Σ. Παπαδογιάννη.

Πολυζωίδης, Α. (2003). Θεατρικός χώρος σε υπάρχοντα αποθηκευτικά - βιοτεχνικά κτίρια στην Αθήνα μετά το 1990. Αθήνα: Διάλεξη Ε.Μ.Π.

Σαρηγιάννη, Γ. Μ. (1979). Τάσεις πολεοδομικής εξέλιξης λεκανοπεδίου Αθηνών. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Σαρηγιάννη, Γ. Μ. (2000). Αθήνα 1830 - 2000 : εξέλιξη - πολεοδομία - μεταφορές . Αθήνα: Συμμετρία.

Σκιαδάς, Γ. Ε. (n.d.). Μια βόλτα στην οδό Αθηνάς. Retrieved from Ο ΜΙΚΡΟΣ ΡΩΜΗΟΣ: <http://mikros-romios.gr/athinas/>